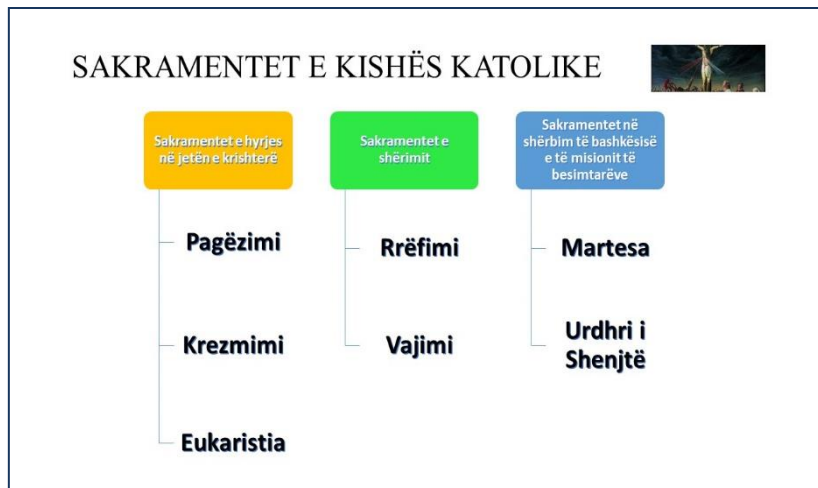

SAKRAMENTET E KISHËS KATOLIKE

SAKRAMENTI I KUNGIMIT

Do të flasim për një sakrament tjetër të Kishës Katolike, që listohet ndër shtatë sakramentet: sakramenti i Kungimit ose i Eukaristisë.

BURIMET ZYRTARE

Informacionet që do them janë marrë nga siti zyrtar i Kishës Katolike vatican.va: [Catechismo della Chiesa Cattolica - Indice Generale \(vatican.va\)](http://Catechismo della Chiesa Cattolica - Indice Generale (vatican.va)), ku shpjegohet në detaj gjithçka mbi Katekizmin e Kishës Katolike në gjuhë të ndryshme, por në shqip akoma jo fatkeqësisht. Gjithashtu, ndonjë njohuri më të thellë do ta marr nga një sit tjetër zyrtar i Urdhrit Domenikan, urdhër shumë i rëndësishëm i Kishës Katolike, Amici Domenicani; rubrica: Un sacerdote risponde: Un sacerdote risponde - Amici Domenicani, në të cilin besimtarët i bëjnë pyetje të shumëllojshme priftit domenikan, profesor teologjie, tomisti Atë Angelo Bellon; si edhe nga siti zyrtar i priftit italian Don Leonardo Maria Pompei, prift i Kishës Katolike Romane “In Voluntate Dei”: don Leonardo Maria Pompei - In Voluntate Dei. Këto janë burimet zyrtare kryesore mbi të cilat do të bazohem.

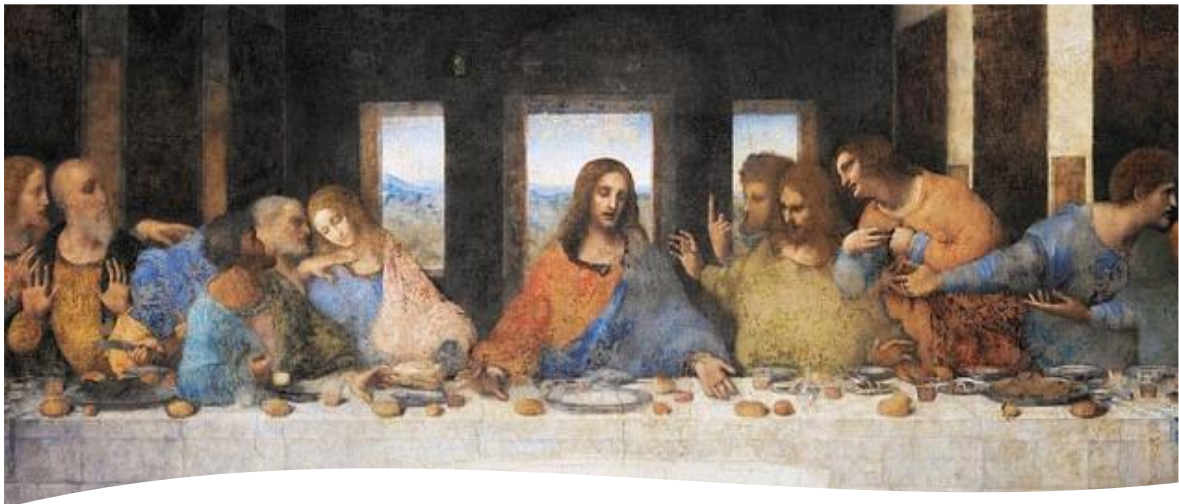
1. ÇFARË ËSHTË KUNGIMI?

Eukaristia e shenjtë plotëson rrugëtimin e hyrjes në jetën e krishterë (grupi i parë i Sakramenteve të Kishës Katolike), i cili nis me sakramentin e Pagëzimit, thellohet më shumë nëpërmjet Krezmimit, dhe së fundmi nëpërmjet Eukaristisë bëhemi pjesë e Sakrificës së Birit të Hyjit, Jezusit. Në fakt, Eukaristia mund të themi me plot gojën se është qendra e Kishës Katolike, burimi dhe kulmi i të gjithë jetës së krishterë, pasi në Eukaristinë janë të gjitha të mirat shpirtërore të Kishës, pasi gjendet **vetë Jezu Krishti. Nuk ka sakrament më të lartë e më të madh se sa VETË JEZU KRISHTI në Sakramentin e Shenjtë të Eukaristisë.** Nëpërmjet celebrimit eukaristik, pra Meshës, i bashkohemi liturgjisë qiellore, të gjithë ëngjëjve e

shenjtërve. Ky sakrament (sakrament do të thotë shenjë e shenjtë, pasi është një shenjë e jashtëme që fsheh dhe mbart në vetvete një mister më të madh përbrenda) quhet ndryshe edhe:

- a. *Eukaristi*, që do të thotë falenderim ndaj Hyjit, pra ne gjatë Eukaristisë ajo çka bëjmë konkretisht është të falenderojmë Hyjin se na ka krijuar, na ka shpëtuar, na mban në jetë, na do, na shenjtëron e na do me vete në Parajsë, duke filluar që nga kjo jetë, na do përjetësisht të lumtur. Besoj se janë të mjaftueshme si arsye për ta falenderuar, por në fakt nuk janë as edhe 1% e të gjitha arsyeve që do të kishim për ta falenderuar.
- b. *Darka e Zotit*, pasi është vetë darka që Jezusi ka ngrënë, e famshja darka e fundit, që e kemi parë ndoshta shpesh në pikturën e famshme të Leonardo da Vincit, Darka e fundit, për të cilën kam vënë re që bëjnë edhe shumë meme, si psh. një meme aktual i kohës së Covidit ku mund të shikojmë Jezusin vetëm në tryezë dhe Apostujt e lidhur nëpërmjet rrjeteve sociale tek komunikojnë me të. Darka e fundit e përshkruar në Mateu 26, 17-20; Marku 14, 12-17; Luka 22, 7-15 e Gjoni 13, 12-30 ka ndodhur pak para Mundimit të Jezusit, pra para agonisë dhe dhimbjeve të pafundme që patën kulmin e tyre në kryqëzimin e tij dhe është një anticipim, dmth një zhvillim paraprak, edhe pse në mënyrë misterioze, i darkës që ne (do

Zoti) do të bëjmë në dasmën e Qengjit në mbretërinë Qiellore, i takimit përfundimtar të secilit prej nesh me Qengjin e Hyjit, me Jezusin, ashtu sikur e përshkruan Gjoni në Zbulesa 19, 7-9.

- c. *Thyerja e bukës*, pasi këtë ritual hebraik e bënte edhe Jezusi, sidomos në darkën e fundit, për të bekuar e për të ndarë bukën, si i pari i tryezës. Për më tepër, dishepujt e Emaus (Luka 24, 13-35) e njohin Jezusin e ringjallur pikërisht nga kjo shenjë.
- d. *Asemble eukaristike*, pasi celebrimi eukaristik bëhet në të ashtuquajturën asamble, pra bashkësia e njerëzve që merr pjesë në meshë, shenjë e dukshme e Kishës. Kisha jemi ne, secili nga ne, unë ti, ai, ajo...ne.
- e. *Memoriali (përkujtimi) i vdekjes dhe i ngjalljes së Jezu Krishtit*,
- f. *Sakrifica e shenjtë*, e këtu do të ndalem më tej sepse është pjesa themelore dhe ajo që shumë pak nga ne e dinë dhe ato pak që e dinë, nuk e marrim në konsideratë: **aktualizon një të vetmen Sakrificë të Jezu Krishtit**
- g. *Liturgjia e shenjtë (hyjnore)* sepse është liturgjia qendrore dhe më e rëndësishme e Kishës. Kisha ka liturgji të ndryshme dhe secila ka vendin, rolin, rëndësinë e bukurinë e vet, mjafton të përmendim këtu liturgjinë e orëve, si psh lavdet e mëngjesit, apo lutja e mbrëmjes, përpara pushimit të natës e quajtur në latinisht *Completorium*. Por asnjë nga këto nuk e

arrijnë dot, edhe pse nuk janë në garë por e plotësojnë dhe e zbukurojnë njëra tjetrën, por gjithsesi nuk e arrijnë dot madhësinë, rëndësinë dhe efikasitetin e pafund të liturgjisë hyjnore. Kjo për arsye që po themi por edhe që do të shpjegojmë më tej në detaj. Po ashtu, lutjet e ndryshme (shumë të mira dhe shumë të këshillueshme) si Rruzarja e Shenjtë, që dua të specifikoj që nuk janë liturgji zyrtare të Kishës, por janë lutje devocionale, edhe pse Rruzarja është më e rëndësishmja dhe më e fuqishmja ndër lutjet devocionale, nuk e arrijnë dot rëndësinë e pafund të Liturgjisë së Shenjtë, të këtij Sakramenti tejet të shenjtë. Edhe sikur të themi 100 rruzare në ditë, dhe kishte shenjtër si Padre Pio që i thonin, nuk arrijmë dot në “nivelin” e Meshës së Shenjtë, e asaj çmenduri dashurie që kryhet gjatë Meshës së Shenjtë, sikur do të shohim. Mund të themi që Mesha e Shenjtë i përket “një planeti tjetër”, shumë superior dhe nuk mund të krahasohet me asnjë lloj lutjeje të asnjë lloji.

h. *I Shenjtërueshmi Sakrament* sepse Eukaristia është sakramenti më i rëndësishëm, sakramenti i sakramenteve, mbi të gjitha 7 sakramentet e tjera. Në fakt, më specifikisht, me këtë emër

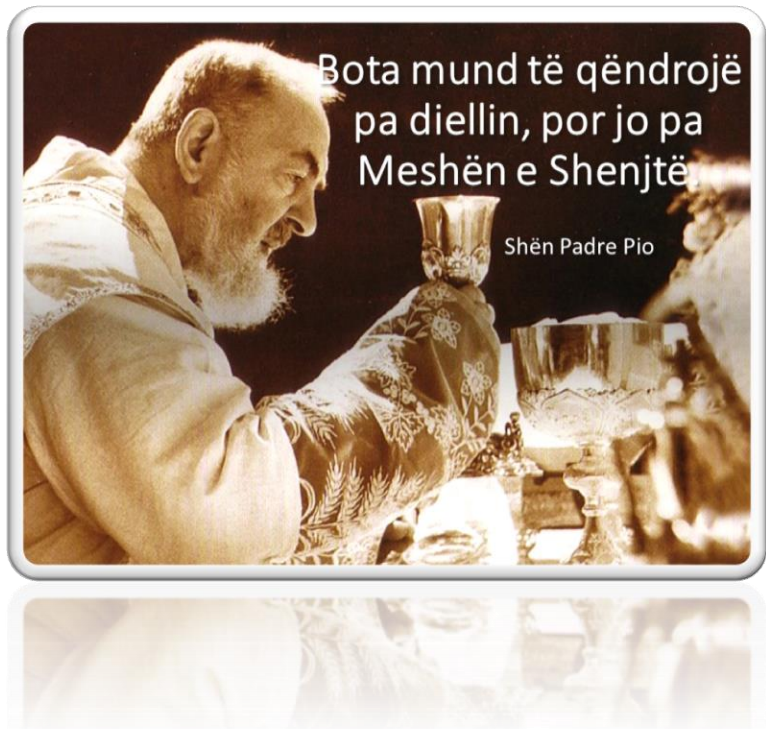

ne quajmë speciet eukaristike që ruhen në tabernakull. Për ata që nuk e dinë ose e dinë por nuk e kanë dëgjuar këtë emër, tabernakulli është ajo “kutiza” që gjendet në kishë, që ndodhet zakonisht sipër apo anash alterit dhe ndonjëherë në një pjesë tjetër të kishës. Kur në Tabernakull është i pranishëm i Shenjtërueshmi Sakrament, një dritë qiriu gjendet e ndezur gjithmonë pranë tij. E them këtë sepse dikur unë (*mea culpa*), nuk e dija se çka është, çka (ose më mirë kë) përmban dhe çka rëndësie ka: vetëm shikoja një shok tek përkulej ose gjunjëzohej sa herë kalonte përballë tij derisa mora guximin ta pyesja se pse e bënte këtë. E kështu ai më shpjegoi dhe mora vesh se çka është tabernakulli

dhe që aty ruhet i Shenjtërueshmi Sakrament. E them këtë gjë po ashtu sepse kam vënë re në kisha të ndryshme në Shqipëri, sidomos tek Kisha e Laçit, që shumë njerëz përkulen e bëjnë pothuaj akrobaci të ndryshme për të nderuar alterin ose statujën e Shna Ndoit, por kur kalojnë përpara tabernakullit as që ja hedhin sytë fare. Duhet të bëjmë kujdes kur futemi në Kishë, të shikojmë menjëherë ku ndodhet tabernakulli me qiriun e ndezur dhe të përkulemi me kokë ose me mirë akoma të gjunjëzohemi para tij, sepse aty ruhet Sakramenti i Eukaristisë, aty gjendet vetë Jezu Krishti.

i. *Kungimi*, një term tjetër shumë i përdorur, ndoshta më i përdoruri në jetën e përditshme

j. *Mesha e Shenjtë*, termi me të cilin njihet më mirë ky sakrament që celebrohet përditë e sidomos të dielën. Mesha vjen nga latinishtja *missio*, pra dërgimi, meqë pasi celebron ky sakrament i shenjtë, dërgoheshin besimtarët në jetën e tyre të përditshme për të jetuar atë që thuhet gjatë Meshës, jo vetëm për ta dëgjuar. Mbi faktin që Mesha e shenjtë kremtohet çdo ditë, dua të kujtoj fjalët e shenjtit nga Pietralcina, Padre Pio, i cili thoshte se është më e lehtë që bota të vazhdojë të ekzistojë pa diellin, sesa pa Meshën e Shenjtë.

2. ÇFARË NDODH NË TË VËRTETË GJATË MESHËS SË SHENJTË?

Mesha e Shenjtë është event i më i rëndësishëm në këtë botë dhe në jetën e një njeriu në të cilin mund të marrim pjesë, nqs e shikojmë me sytë e fesë, me sytë e një të krishteri. Përbiles, Shenjti i madh nga Pietralcina, Atë Pio, i cili kishte dhurata mbinatyrore nga Zoti dhe lidhje të veçanta, mistike, me botën e përtejme, thoshte që **nqs njerëzit do të dinin se çfarë është me të vërtetë Mesha dhe çfarë bëhet aty, do të duhej policia jashtë çdo kishe gjatë celebrimit për të mbajtur njerëzit**, aq shumë njerëz do të donin të merrnin pjesë! Imagjinoni! Po pse thotë kështu Padre Pio? A ka të drejtë apo jo, a ekzagjeron ai? Çfarë ndodh pra gjatë meshës, se në fund të fundit një ritual çfarëdo mund të duket nga jashtë, i mirë, i shenjtë, jep forcë, por nuk është se duket kushedi se çka, të paktën jo aq sa thoshte Padre Pio.

Mesha e Shenjtë është e përbërë nga dy pjesë të rëndësishme: pjesa liturgjike së Fjalës dhe pjesa e Liturgjisë eukaristike.

Në fillim të Meshës kemi **Ritet Fillestare të Meshës** që janë:

a. *Akti i vënies në prezencën e Zotit*

Mesha fillon me shenjen e Kryqit: Në emër të Atit e të Birit e të Shpirtit Shenjt. Amen.

Atëherë meshtari, duke i shtrirë duart, përshëndet popullin, duke thënë: Zoti goftë me ju. Populli përgjigjet: Dhe me shpirtin tënd.

- b. ***Akti penitencial*** me anë të cilit kërkojmë falje për mëkatet jo të rënda (veniale), të cilat nuk janë të detyrueshme që të rrëfihen (ndryshe nga mëkatet e rënda që duhet të rrëfihen; për më tepër shiko: Sakramenti i Rrëfimit)
 “Po i rrëfhem Hyjit të gjithëpushtetshëm dhe juve, o vëllezër, se kam mëkatnuar shumë me mendime, me fjalë, me vepra dhe me lëshime: (Dhe duke e rrahur kraharorin, thuhet) për fajin tim, për fajin tim, për më të madhin fajin tim. (Atëherë vazhdohet): Prandaj po i porositem së lumes Mari gjithmonë Virgjër, të gjithë engjëjve, shenjtërve, dhe juve, o vëllezër, që t’i luteni për mua Zotit, Hyjit tonë”.
- c. ***Himni "Lavdi Hyjit në lartësitë qiellore"*** (kur është e përcaktuar të thuhet ose të këndohet)
 “Lavdi i oqftë Hyjit në lartësitë qiellore e paqe njerëzve vullnetmirë mbi tokë. Ne po të lëvdojmë, po të bekojmë, po të adhurojmë, po të madhërojmë, po të falenderojmë për lavdinë tënde të pakufi. Zot Hyj, Mbret qiellor, Hyj Atë i gjithëpushtetshëm. Zot, Bir i Njëlindur, Jezu Krisht, Zot Hyj, Qengji i Hyjit, Biri i Atit, Ti që shlyen mëkatet e botës, ki mëshirë për ne, Ti që shlyen mëkatet e botës, pranoje lutjen tonë. Ti që rri në të djathtën e Atit, ki mëshirë për ne. Sepse ti vetëm je Shenjti, ti vetëm Zoti, Ti vetëm gjithë i Larti, o Jezu Krisht, së bashku me Shpirtin Shenjt: në lumturinë e Hyjit Atë. Amen”.

Pastaj Mesha e shenjtë vjen vijon me **Liturgjinë e Fjalës:**

- a. ***Leximet e Shkrimeve të Shenjta*** ku përfshihen "shkrimet e profetëve" (nga Dhjata ose Besëlidhja e Vjetër) dhe "kujtimet e apostujve" (nga Dhjata ose Besëlidhja e Re) pra letrat e tyre dhe Ungjijt
- b. ***Homilia e atij që kremton Meshën*** që duhet mbajtur të dielën dhe në festat e urdhëruara, në ditët e tjera është e porositur të bëhet, por jo e detyrueshme
- c. ***Shpallja e fesë ose Symbolum Apostolorum*** të dielën e në festat e urdhëruara

- “Besoj, në Hyjin, Atin e gjithëpushtetshëm, Krijuesin e qiellit e të tokës. E në Jezu Krishtin, birin e tij një të vetmin, Zotin tonë, i cili u zu për virtyt të Shpirtit Shenjt. U lind prej Virgjërës Mari, pësoi mundimet nën Poncin Pilat, u vu në Kryq, vdiq e u varros, zbriti në ferr; të tretën ditë u ngjall së vdekuri; u ngjit në qiell, rri në të djathtë të Hyjit, Atit të gjithëpushtetshëm; andej do të vijë për të gjykuar të gjallët e të vdekurit. Besoj në Shpirtin Shenjt, Kishën e shenjtë Katolike, shoqërinë e shenjtërve, faljen e mëkateve, ngjalljen e korpit dhe jetën e pasosur. Amen!”
- d. ***Lutja universale (e besimtarëve)***

Pastaj kemi Liturgjinë Eukaristike:

a. Oferta e bukës dhe e verës

Meshtari: I bekuar je ti, o Zot, Hyj i gjithësisë: prej bujarisë sate e morëm bukën që po ta kushtojmë; është fryt i tokës dhe i punës së duarve të njerëzve, që do të bëhet për ne buka e jetës së pasosur. *Atëherë e ul patenën me bukë në korporal. Në fund populli mund të brohoritë:* Qoftë bekuar Zoti në amshim.

Meshtari: I bekuar je ti, o Zot, Hyj i gjithësisë: prej bujarisë sate e morëm verën që po ta kushtojmë; është fryt i hardhisë dhe i punës së duarve të njerëzve, që do të bëhet për ne pije shpirtërore. *Në fund populli mund të brohoritë:* Qoftë bekuar Zoti në amshim.

Mandej, në mesin e lterit, me fytyrë kah populli, duke i shtrirë dhe duke i bashkuar duart, meshtari thotë: Lutuni, o vëllezër e motra, që flia ime dhe e juaja të dalë e pëlqyeshme para Hyjit, Atit të gjithëpushtetshëm. *Populli përgjigjet:* Zoti e pranofte flinë prej duarve të tua, e ajo daltë për lavd e lumturi të emrit të tij, si edhe për dobi tonë dhe të mbarë Kishës së tij të shenjtë.

b. Lutja Eukaristike I:

Meshtari: Zoti qoftë me ju.

Populli përgjigjet: Dhe me shpirtin tënd.

Meshtari, duke lartësuar duart, vazhdon: T'i lartësojmë zemrat.

Populli: I kemi te Zoti.

Meshtari, me duar të shtrira, shton: Të falënderojmë Zotin, Hyjin tonë.

Populli: Është punë e denjë dhe e drejtë.

c. Lutja Eukaristike I: Prefacioni

Meshtari: Përnjëmend është punë e denjë dhe e drejtë, është detyrë e jona dhe burim shëlbimi të falemi nderit gjithmonë e gjithkund ty, o Zot, Atë i shenjtë, Hyj i gjithëpushtetshëm dhe i amshuar, nëpër Krishtin, Zotin tonë. Ai, për mëshirën e vet kundrejt gabimeve të njerëzve, u denjua të lindë nga Virgjëra; duke vdekur në kryq na liroi nga vdekja e amshuar, dhe, duke u ngjallur prej së vdekurish, na dhuroi jetën e pasosur. Dhe prandaj, bashkë me engjëj dhe kryengjëj, me frone dhe zotërues, dhe me të gjithë aradhen e ushtrisë qiellore, po këndojmë himnin e lavdisë sate duke thënë papushuar:

Shenjt, shenjt, shenjt Zoti, Hyji i gjithësisë. Qielli e toka janë plot me lavdinë tënde.

Hosana në lartësitë qiellore. Bekuar qoftë Ai që vjen në emër të Zotit. Hosana në lartësitë qiellore. (kjo lutje quhet Sanctus (latinisht))

d. Lutja Eukaristike II: Epiklesi

Kisha lut Hyjin Atë që të dërgojë Shpirtin e Shenjtë mbi bukën e mbi verën, që të bëhen, për fuqinë e Shpirtit të Shenjtë, Korpi dhe Gjaku i Zotit tonë Jezu Krishtit dhe që të gjithë ata që marrin pjesë në Eukaristi, të jenë një trup i vetëm e një shpirt i vetëm:

Meshtari: Me të vërtetë je shenjt, o Zot, dhe burim i çdo shenjtërie. Ty, pra, po të lutemi, shenjtëroi këto dhurata me hirin e Shpirtit që të bëhen për ne Korpi e + Gjaku i Zotit tonë, Jezu Krishtit. Ai, kur vullnetarisht po pranonte mundimet, mori bukën, t'u falënderua, e theu, ua dha nxënësve të vet dhe tha:

- e. **Transubstanciacioni:** është pjesa thelbësore, momenti me solemn, **momenti më i rëndësishëm i Meshës** (prandaj në këtë moment duhet të ulemi në gjunjë, në shenjë adhurimi): **momenti i shugurimit të bukës dhe i verës që bëhen realisht në Korpin e Gjakun e Jezu Krishtit.**

Ja fjalët e Jezu Krishtit që thuhën nga meshtari gjatë shugurimit të bukës e të verës:

“Merrni e hani të gjithë prej këtij: ky është korpi im që do të flijohet për ju”. (Mateu 26, 26; Marku 14, 22; Luka 22, 19; Letra e parë drejtuar Korintasve 11, 24)

“Merrni e pini të gjithë prej tij: ky është kelku i gjakut tim, i besëlidhjes së re dhe të amshuar që do të derdhet për ju e për të gjithë njerëzit në shpërblim të mëkateve. bëni këtë në përkujtimin tim”. (Mateu 26, 27-28; Marku 14, 23-24; Luka 22, 20; Letra e parë drejtuar Korintasve 11, 25)

Po si ndodh kjo?

Për efikasitetin e këtyre fjalëve të thëna nga vetë Jezu Krishti, për fuqinë e Shpirtit të Shenjtë, për faktin që prifti vepron *in persona Christi Capitis* (dmth në personin e Krishtit Kokë, për më tepër shiko: Sakramenti i Urdhrit), vetë Korpi dhe Gjaku i Jezu Krishtit bëhen sakramentalisht dhe realisht të pranishëm, nën speciet eukaristike të bukës e së verës dhe aktualizohet sakrificë e tij e shenjtë, e ofruar në kryq një herë e përgjithmonë.

Pra, në këtë moment, Jezu Krishti bëhet prezent REALISHT, edhe pse në mënyrë sakramentale, që do të thotë në mënyrë jo të dukshme, jo materiale, por i fshehur pas shenjave të shenjta (të quajtura teknikisht specie eukaristike) të bukës e të verës.

Po ashtu, aktualizohet dmth bëhet e pranishme REALISHT, në mënyrë krejt të mrekullueshme e të padukshme për sytë e trupit dhe që mund të besohet vetëm nëpërmjet fesë, sakrificë e shenjtë që Jezusi ka bërë në kryq për ne.

Po a vdes prapë Jezusi? Jo! Nuk vdes prapë, por po e njëjta dhe e vetmja sakrificë që Jezu Krishti ka bërë para 2000 vitesh në kryq për ne, në Jeruzalem në Golgota, e njëjta dhe e vetmja sakrificë, riprezantohet para nesh (që do të thotë bëhet realisht e pranishme),

sikur të ishim poshtë Kryqit të Jezusit në Golgota para 2000 e ca vitesh. Kjo mrekulli e vërtetë ndodh gjatë transsubstancionit.

Po si është e mundur kjo? Dikush me të drejtë mund të thotë: “Ku është kryqi, ku është Jezusi me kurorë me ferra, ku është mali i Kalvarit? Unë shikoj vetëm një prift gjatë Meshës, një kelk vere e një tas me ca bukë rrethore të bardha!” Po! Ashtu shikojmë me të vërtetë, por prandaj quhet sakrament, pra shenjë e shenjtë, sepse fshihet diçka shumë më e madhe e shumë më sublimë pas. Përsa i përket pyetjeve të tjera si psh. ku ndodhen Jezusi, kryqi etj e si ka mundësi të fshihen pas një buke, përgjigja është: nuk e di. Ndoshta po të pyesim Padre Pion, i cili kishte dhurata mbinatyrore aq të mëdha sa e ndjente në këto moment të Meshës, kur ai vetë kremtonte Meshën, dhimbjet e Jezusit në trupin e tij: kur po e gozhdojnë, kur po e kryqëzojnë...! Janë fenomene mistike, të vështira për t’u kuptuar nqs nuk përjetohen, por e përdora si shembull për të thënë që kjo që na thotë Kisha Katolike mbi riprezantimin e sakrificës së shenjtë e të vetme, të bërë një herë e përgjithmonë nga Jezusi, është krejt e vërtetë, edhe pse ne na duket sikur nuk ndodh kushedi se çfarë.

Nqs ne, duke filluar nga unë e para, arrijmë ta besojmë se diçka e tillë ndodh me të vërtetë dhe nuk është vetëm një shpikje, një trillim, një fantazi apo vetëm një imitim i jashtëm i atyre gjesteve të bëra nga Jezusi në darkën e fundit në kujtimin e tij, por jo një aktualizim i vërtetë i sakrificës së tij- gjë që e mendojnë vëllezërit protestanë psh- atëhere ne jemi futur thellësisht në misterin e fesë katolike dhe në realitetin më të rëndësishëm të fesë sonë, që bëhet si pasojë, gjithmonë nqs i besojmë ato që sapo thamë, realiteti më i rëndësishëm i jetës sonë dhe i ditës sonë: atëhere me të vërtetë do ta vendosim lirisht Meshën e shenjtë jo vetëm në qendër të javës sonë, por edhe të ditës sonë.

f. **Anamneza**, gjatë së cilës thuhet:

Meshtari: Misteri i fesë

Populli: Kumtojmë vdekjen tënde, o Zot, shpallim ngjalljen tënde, dhe presim ardhjen tënde me lumturi.

Ky është një mister shumë i madh i fesë katolike, prandaj pas fjalëve të shugurimit të verës, Meshtari thotë: Misteri i fesë dhe ne përgjigjemi në këtë mënyrë. Zoti është i plotfuqishëm dhe e dimë që për atë asgjë nuk është e pamundur, as një mrekulli e tillë si kjo për të cilën po flasim.

g. **Riti i lutjeve të ndërmjetësimi** në të cilat manifestohet se Mesha celebrkohet në bashkim me Kishën e tokës e të qiellit, me të gjallët e me të vdekurit, në bashkim me Papën, me Iveshkvën e dioçezës, priftërinjtë e diakonët e tij e po ashtu në bashkim me gjithë Iveshkvijnjtë e botës dhe me kishat e tyre përkatëse.

h. **Riti i Kungimit** Gjatë Kungimit, i cili është i paraprirë nga lutja Ati ynë dhe nga shkëmbimi i shenjë së paqes, besimtarët marrin "Bukën e engjëjve" dhe "Kelkun e shëlbimit", pra Korpin e Gjakun e Jezu Krishtit.

Kungimi

i. Riti përfundimtar i Meshës së shenjtë

Mesha përfundon me bekimin e meshtarit dhe me ritin e lëshimit ose dërgimit (sikur thamë kuptimi i fjalës Meshë në latinisht është dërgim)

Meshtari: Zoti qoftë me ju. Populli përgjigjet: Dhe me shpirtin tënd.

Meshtari e bekon popullin duke thënë: Ju bekoftë Hyji i gjithëpushtetshëm, Ati e Biri + e Shpirti Shenjt. Populli përgjigjet: Amen.

Pastaj diakoni apo meshtari, me duar të bashkuara, me fytyrë prej populli, thotë: Mesha u krye: shkoni në paqe. Populli përgjigjet: Falënderojmë Hyjin.

3. SI ËSHTË I PRANISHËM JEZUSI NË SAKRAMENTIN E KUNGIMIT?

Thamë që në Sakramentin tejet të Shenjtë të Kungimit, sakramenti që përbën thelbin e jetës së krishterë, është prezent vetë Jezu Krishti. Ok, e kuptova se Jezu Krishti është prezent realisht në bukë e verën dhe dua ta besoj, edhe pse mendja ime e ka shumë të vështirë ta besojë, por pyetja e radhës është: **Si? Në çfarë mënyre është prezent Ai në speciet eukaristike?**

Nën speciet eukaristike të bukës dhe të verës, në mënyrë të fshehur ose sikurse quhet ndryshe sakramentalisht, Jezusi është prezent realisht, me të vërtetë me Korpin (Trupin), Gjakun, Shpirtin e Hyjninë e tij!

Po prit pak tani, se na the gjëra të bukura por të kuptohemi më mirë: **Me cilin Trup? Jezusi është prezent me Trupin e tij kur është ringjallur, Trupi i ashtuquajtur i lavdishëm. E dimë që Jezusi ka vdekur në kryq dhe është ringjallur të tretën ditë me një trup që e quajmë të lavdishëm. Dua të specifikoj që nuk është një trup tjetër, është i njëjti trup, por i ringjallur. Pra, në Eukaristinë (Kungimin) është prezent trupi i vërtetë i Jezu Krishtit, trupi i lavdishëm i tij, trupi i tij kur i ringjall të tretën ditë, por jo me dimensionet, me përmasat e vërteta të tij. Kjo është e dukshme në sytë e të gjithëve sepse buka vazhdon të duket bukë në sytë tonë dhe për ato që e marrin Kungimin, e dinë se buka është me të vërtetë bukë, pra ka shijen e bukës, aromën e bukës, formën e bukës etj. Por, SUBSTANCA e bukës ndryshon dhe shndërrohet në këtë trup të Krishtit për të cilin po flasim (prandaj ky fenomen quhet “transsubstancacion”, dmth shndërrim i një substance në një tjetër substancë), edhe pse ne nuk e shohim me sytë njerëzore, sepse nuk është prezent materialisht, por kjo nuk do të thotë që nuk është prezent realisht. **Pra, nuk është prezent materialisht (për arsyet që thamë me sipër) por është realisht prezent sakramentalisht pra i “fshehur” nën specien e bukës.****

Thamë që Jezusi është prezent në Eukaristi me Gjakun e me Shpirtin e tij, që janë të lidhur dhe shkojnë bashkë, janë në unitet me trupin e tij. Pse? Kjo nuk është e vështirë për t’u kuptuar: Jezusi është **Njeri i vërtetë** dhe si i tillë, ka një trup, në të cilin rrjedh gjaku dhe ka një shpirt, pra janë në unitet trupi, gjaku e shpirti i njeriut të quajtur Jezus.

Po ashtu, Jezusi është **prezent me hyjninë e tij ne sakramentin e Kungimit**. edhe këtë mund ta kuptojmë mjaft lehtë sepse Jezusi është **njeri i vërtetë dhe Hyj i vërtetë: atëhere duke qenë Ai Hyj**, është prezent në Kungimin edhe me hyjninë e tij.

Pra,

Në sakramentin e Kungimit, është prezent Jezu Krishti i tërë, NJERI DHE ZOT!

Është REALISHT dhe SAKRAMENTALISHT prezent, jo materialisht, nën speciet eukaristike të bukës dhe të verës.

Dy pyetje të tjera:

- a. Po nëq është i pranishëm në bukën realisht në tërësinë e tij (trup, gjak, shpirt e hyjni), si është i pranishëm në verën?**

Pyetje me vend sepse gjatë Meshës prifti shuguron si bukën ashtu edhe verën dhe shpeshherë Kungimi mund të merret nën dy speciet (pra jepet buka e ngjyer në verë). Si në bukën, ashtu edhe në verën që janë shuguruar, pra janë bërë Trupi dhe Gjaku i Jezu Krishtit, është prezent Jezu Krishti i tërë, Njeri e Zot, me Trupin, Gjakun, Shpirtin e Hyjninë e tij. Pra, **në të dyja speciet eukaristike është realisht prezent Jezu Krishti i gjallë në tërësinë e tij**. Kjo do të thotë që nëq ne marrim Kungimin nën specien eukaristike të bukës, kemi marrë Jezu Krishtin e tërë, sic folëm më sipër. E njëjta gjë vlen edhe nëq e marrim Kungimin nën specien e verës.

- b. Prifti e ndan Ostien e shenjtë (bukën e shuguruar) në disa pjesë (fragmente) gjatë Meshës: a është prapë prezent Jezusi në ata fragmente?**

Po. Nëq kemi një Ostie të shuguruar (pra një bukë që është bërë Korpi i Krishtit gjatë Meshës nga prifti) dhe e ndajmë psh. në 10 pjesë (fragmente), **në çdo fragment, sado i vogël të jetë, është prezent Jezu Krishti i gjallë dhe i tërë**. Prandaj, lind nevoja për të qenë shumë të kujdesshëm kur e marrim Kungimin në dorë që të mos mbetet ndonjë fragment i vogël prej Kungimit që morëm në dorë dhe të na bjerë në tokë, sepse kjo do të ishte një përdhosje e Korpit të Krishtit, pra një mëkat i rëndë.

4. A KA NDONJË “PROVË” MBI EKZISTENCËN REALE TË JEZUSIT NË KËTË SAKRAMENT?

Fjala “provë” përsa i përket besimit fetar është një fjalë që duhet të përdoret me kujdes, sepse gjërat e fesë janë reale por nuk mund të provohen ashtu sikur provohen shumë gjëra të botës materiale, të cilat i provojmë nëpërmjet fizikës, kimisë, matematikës etj. Por, po ashtu, duke qenë se Zoti e njëjshëm mirë dobesinë tonë në fe, nevojën për të “parë” me sytë tonë si Shën Toma, **ka dhënë prova të ndryshme të ekzistencës së tij reale në të Shenjtërueshmin Sakrament, nëpërmjet atyre të ashtuquajtura Mrekulli Eukaristike.**

Këto mrekulli eukaristike gjenden të listuara, të dokumentuara dhe të fotografuara në sitin e internetit www.miracolieuucaristici.org, një ide brilante e të lumit Carlo Acutis. Në këtë sit janë përshkruar rreth 136 mrekulli eukaristike dhe kjo shfaqje e këtij djaloshi italian tashmë po përshkon botën gjerë e mbarë e po përkthehet në gjuhë të ndryshme të botës. Përpara se të ndalemi tek Mrekullitë Eukaristike, le të flasim pak për këtë figurë kaq interesante të ditëve tona, që është autori i kësaj shfaqjeje dhe i këtij siti mbi mrekullitë eukaristike: Carlo Acutis.

Kush është Carlo Acutis?

Carlo Acutis lindi në Londër më 3 maj të vitit 1991, nga prindër italianë që gjendeshin aty për punë. Fëmijërinë e tij e kaloi në Milano, ku spikati menjëherë për dashurinë e tij për Hyjin, duke bërë kungimin e parë në moshën 7 vjeçare. U rrit në një familje normale, që ishin mirë nga ana ekonomike, me ngrohtësinë e prindërve dhe dashurinë e Hyjit. Ishte një adoleshent i pjekur, i thellë, një gjeni në informatikë, programator informatike, krijues i siteve të internetit për shfaqjen eukaristike e i sitit për Punët Vullnetare të Etërve Jezuit. Ushqente hobby të ndryshme si psh. t'i binte saksofonit që e kishte mësuar vetë. Pëlqente dhe frekuentonte sporte të ndryshme, U mësonte Katekizmin fëmijëve duke filluar nga mosha 11-vjeçare, duke u sugjeruar përbiles ai murgeshave pjesët e Biblës që ato vetë nuk i mbanin mend. Ajo që spikat më shumë nga figura e Carlo Acutis është humanitetin e tij: ai bënte punë vullnetare të shumta. Përbiles shte organizuar me kujdestarin e shtëpisë së tij që të përgatisnin dhe t'i çonin ushqime dhe pije të ngrohta të pastrehëve, blinte çanta gjumi për ta me kursimet e tij, nga lekët që i jepnin gjyshërit e tij.

Carlo Acutis vdiq më 12 tetor të vitit 2006 në Monza, në moshën 15 vjeçare, brenda tre ditësh, nga leucemia fulminante, duke ofruar vuajtjet e tij për Papën dhe për Kishën, pa u ankuar asnjëherë nga dhimbjet e tmerrshme, duke menduar përherë vetëm për të tjerët. Ja kishte profetizuar nënës së tij, së cilës i kishte thënë: "Mami, unë nga këtu nuk do dal i gjallë, por sapo të vdes do të jap ca shenja". Shkaku përfundimtar i vdekjes ishte një hemorragji cerebrale, edhe ky i profetizuar nga vetë Carlo që në moshë të vogël, kur i thoshte nënës së tij: "Unë do të vdes për shkak të një vene në tru që do të më shpërthejë" dhe nga ai në një video të bërë para dy muajsh nga vdekja e tij, ku thoshte "Jam i destinuar të vdes", me krahë hapur dhe me një buzëqeshje 360 gradë. Për Carlon vdekja nuk ishte diçka e frikshme, por ishte gjëja më e bukur, sepse i lejonte që të shkonte të takonte Jezusin. Shenjat që ja kishte premtuar nënës së tij ai i ka dhënë me të vërtetë, duke ju shfaqur mijëra njerëzve nëpër botë dhe duke bërë mrekulli, ndër të cilat ajo e shërimit të pashpjegueshëm të një fëmije me një malformacion të pankreasit, falë së cilit është shpallur i lumë nga Papa Françesku më 10 tetor të vitit 2020. Trupi i tij që është pothuaj i paprekur me organet e brendshme të paprekura, pushon në varrin e vendosur në Shenjtëroren e Zhveshjes në Asisi të Italisë dhe vizitohet nga mijëra pelegrinë nga vende të ndryshme të botës.

Nga një intervistë ndaj nënës së Carlo Acutis (Antonia Salzano) mbi dashurinë e Carlos për Eukaristinë e shenjtë:

"Carlo thoshte gjithnjë: Ne jemi më me fat se sa ata që kanë jetuar para 2000 vitesh pranë Jezusit, sepse ata për të parë Jezusin duhej të bënin kilometra të tërë sepse ishte e vështirë që ta arrinin, kurse neve na mjafton që të zbretim në kishën më të afërt poshtë shtëpisë dhe kemi Jeruzalemin poshtë shtëpisë sonë: pra Zotin e pranishëm realisht. Zoti ka premtuar, unë do të jem me ju çdo ditë, deri në fund të kohërave, është një premtim i Zotit që Ai e mban dhe në mënyrë speciale nëpërmjet Sakramenteve, sidomos në të Shenjtërueshmin Sakrament ai është prezent realisht. **Kjo gjë për Carlon ishte me të vërtetë një arsye për t'u lumturuar, gjente paqen dhe qetësinë.** Gjatë gjithë ditës ai ishte një djalë normal, nuk është se ishte alien apo kushedi se çfarë sepse pastaj shpesh shenjtërit në të kaluarën na i përshkruanin si diçka e pamundur, si psh. Shën Françesku, Shën Nikolla i Tolentinos, që flinin mbi gur, flinin vetëm tre orë çdo natë, nuk hanin për muaj të tërë, dhe këtë jo të gjithë mund ta bëjnë.

Pse është i rëndësishëm Carlo atëhere? Sepse është e rëndësishme që t'i bëjmë të kuptojmë njerëzve se shenjtëria është diçka e arritshme, pavarësisht nga detyrat e gjendjes së secilit. Nuk duhet të mendojmë se s'bën se shenjtëria është vetëm ai që bën mrekulli apo gjëra të jashtëzakonshme, pasi vetë Kisha na thotë se këto janë hire "*gratis date*" pra hire që dhurohen falas nga Zoti, pra që nuk kemi asnjë meritë për to. Psh. Padre Pio është bërë shenjt sepse ka jetuar virtytet e krishtera: feja, shpresa, dashuria, kujdesi, drejtësia, forca, pjekuria. Të gjithë jemi të thirrur të bëhemi shenjtër, vetë Zoti e thotë shumë herë në Bibël: në Levitikun Zoti thotë "bëhuni shenjtër sepse Unë, Zoti juaj, jam shenjt" (Lv 19, 2). Pra, shenjtëria nuk ka të bëjë me mrekullitë, sepse ato i bën Zoti nëpërmjet shenjtërit, por shenjtëria është i tillë për atë që ai ka jetuar, për këto virtyte heroike dhe është diçka që mund të bëjmë të gjithë. Pra, shkurt, ç'a do të thotë të jetosh virtytet heroike? Do të thotë të hedhësh poshtë mëkatet e vogla. Rrugëtimi i ngjitjes, pra, është ky. Dhe kështu, që në këtë jetë ne mund të jetojmë atë afërsi dhe bashkim me Zotin, jetën mistike, që mund ta shijojmë që në këtë tokë.

Dhe sigurisht, Carlo thoshte se Eukaristia është autostrada e tij për të shkuar në Qiell, sepse nëpërmjet një jetë intensive eukaristike siç bënte ai, është e mundur që në këtë tokë që të arrijmë

këto maja të perfeksionit në rrugëtimin shpirtëror. Pra, të arrijmë të hedhim poshtë të ashtuquajturat mëkate të vogla (pra veniale), të arrijmë këto virtyte dhe të arrijmë të bëjmë atë rrugëtim, që do të na çojë tek ai bashkim me Zotin që është pikërisht ai që do të jetojmë në jetën e amshuar, kur të takojmë Zotin. Shpresojmë që të bëhemi që tani gati, që ta shmangim Purgatorin, sepse nqs ne fillojmë dhe e jetojmë këtë jetë që tani në këtë tokë, është e qartë se pastaj ne e shmangim Purgatorin. Eukaristia ndihmon jashtëzakonisht shumë për të arritur këtë...

...**Aq shumë e donte Carlo Eukaristinë**, sa edhe vetë kujdestari i shtëpisë sonë, që i përkiste një kaste indiane hindu, shumë të mbyllur përta i përket feve të tjera, duke parë dashurinë e tij të pafund për Meshën e Shenjtë, që e frekuentonte çdo ditë, u kthye në katolik dhe mezi priste të merrte Kungimin e Shenjtë...

...Carlo ka bërë shumë gjëra të mira, por **trashëgimia e tij më e rëndësishme janë këto shfaqje Eukaristike**, të cilat janë shpërndarë tashmë në të gjithë botën, të gjitha kontinentet: vetëm në SHBA ka qenë në 10.000 famulli, tani për Krishtlindje gjendej në Dubai, njëkohësisht edhe në Egjipt e në Indi, pastaj në SHBA dhe vazhdon të shkojë në të gjithë botën: në Afrikë, në Australi.

Çfarë është pra kjo shfaqje? Është zelli që Carlo kishte për Jezusin, zelli që i ziente nga brenda. Duke bërë ai katekistin, kishte vënë re, fatkeqësisht, që shumica e njerëzve nuk shkojnë në Meshë, nuk bëjnë Adhurimin Eukaristik, pra ai donte t'i tregonte njerëzve rëndësinë e Meshës dhe kjo shfaqje i shërbente si një vegël për të sensibilizuar ndërgjegjet, për të sensibilizuar njerëzit, për t'i bërë ata që të kuptojnë që në Ostien, në Bukën e shuguruar nuk është një simbol, nuk nënkupton diçka, por që me të vërtetë janë bërë Korpi dhe Gjaku i Jezu Krishtit, realisht. **Dhe mrekullitë eukaristike, ku shpesh Buka shndërrohet në mish dhe vera në gjak, janë një shenjë që Zoti na jep për të na e forcuar këtë besim.**

...Carlo ishte po ashtu një djalë shumë i bukur, pas të cilit vajzat vdisnin, por intereset e tij të vetme ishin Jezusi dhe Maria. Psh, **nqs ne bënim një udhëtim, shqetësimi i parë i Carlos ishte: ku mund të gjej një kishë afër hotelit ku mund të marr pjesë në Meshë?** Ky ishte shqetësimi i Carlos, nuk është se shqetësohej shumë për muzeumet apo gjëra të tilla. Ai nuk donte të humbte takimin me Jezusin. Përbiles, nganjëherë ai vetë çuditej sepse kur shikonte radhë kilometrike njerëzish që shkonin në stadium ose për të marrë pjesë në një koncert rock, të gjithë aq të zellshëm, mrekullohej se pse përpara Mbretit të Mbretërve ai nuk i shikonte po këto radhë kilometrike! Psh, kur vdiq Papa Gjon Pali II -nuk dua t'ju skandalizoj sepse ai ishte shumë devot ndaj Papës- ai shikonte ato radhë kilometrike njerëzish që shkonin të shihnin trupin e pajetë të Papës dhe mrekullohej, sepse me të vërtetë nuk arrinte ta kuptonte se si një katolik që beson se në

Eukaristi është me të vërtetë prezent vetë Zoti, nuk mund t'i bënte të njëjtat radhë për të marrë Kungimin dhe se si mund të ishin kishat kaq të shkreta, se si mund të ishte kaq bosh Mesha.

...Carlo kishte edhe një jetë mistike shumë të fortë dhe thoshte që apostulli Gjon është një shëmbëlltëri dhe që edhe ne duhet të bëhemi si ai, nxënës të përzgjedhur të Jezusit. Kur mendojmë për Eukaristinë, ka shumë shëmbëlltëra të saj në Bibël, në Testamentin e Vjetër: mjafton të kujtojmë rënien e manës nga Qielli (Dalja 16, 13-15) që mundi t'i japë forcën popullit të vazhdojë rrugëtimin. Ose profeti Elia, kur ndalet nën një pemë dëllinje, i rraskapitur sepse s'kishte më forcë, pastaj papritmas i shfaqet një engjëll, i jep një bukë dhe falë kësaj buke ai arrin të vazhdojë rrugën drejt malit të Horebit, që simbolizon malin e Qiellit, Parajsën (Libri i Mbretërve, 19, 3-8). Pra, Carlo thoshte se është e rëndësishme të lexojmë Shkrimin e Shenjtë në këtë mënyrë: të shikojmë në Bibël të gjitha ato të dhëna mbi Mesinë, mbi Jezusin.

Edhe gjesti që ka bërë Gjoni apostulli në Dhjatën e Re, pra i vënies së kokës së tij në kraharonin e Jezusit në darkën e fundit (Gjoni 13, 25), është një gjest Eukaristik. Pse? Sepse kraharoni është vendi ku gjendet zemra. Ne e dimë që zemra në Bibël përmendet më shumë se 1000 herë. Çfarë tregon zemra? Zemra tregon atë organ me të cilin ne duam. Hebrenjtë zemrën e quanin edhe mendje, pra është vendi ku merren vendimet më të thella, ku ne vendosim për po ose jo drejt Zotit, pasi unë të mirën vendos ta bëj. Pra në zemër i marr këto vendime të thella. Dhe jo vetëm kaq, zemra është organi me të cilin duam, pra është plotësia e një njeriu. Carlo thoshte: “Le të mendojmë mrekullitë eukaristike, si ajo e Lancianos, ku papritmas Ostia transformohet në mish dhe vera në gjak. Dhe pas shumë studimesh, kanë parë që ajo pjesë e transformuar në mish është ekzaktësisht miokardi, një pjesë e zemrës. Pra, **mrekullia e Lancianos na konfirmon që Eukaristia është Zemra e Krishtit**”. Gjoni, apostulli i përzgjedhur, është një mik intim i Jezusit, ka një bashkim shumë intensiv me Zotin dhe ne po ashtu mund ta kemi këtë miqësi nëpërmjet Eukaristisë. Po ashtu, Gjoni na thotë se esenca e Zotit është dashuria. Zoti është Dashuri. Duke qenë se në Ostie kemi Zotin prezent me Korpin, Gjakun, Shpirt dhe Hyjni, unë brenda Osties kam dashurinë, marr dashurinë, vetë burimin e dashurisë. Dashuria është gjëja më e rëndësishme. Kur ne të vdesim, siç na thotë edhe Shën Pali, ajo që do të mbetet prej nesh do të jetë niveli i dashurisë që ne kemi patur për Zotin dhe për të afërmin, që do të na mbetet në përjetësi, sepse pastaj pasi të vdesim nuk mund të bëjmë më asgjë, nuk mund të rritemi. Pra, në këtë jetë, **nqs unë ushqehem me Eukaristinë, që është burimi i dashurisë, Zoti më ndihmon, siç thoshte Carlo, që të rritem në këtë dashuri, si për Hyjin ashtu edhe për veten**, sepse vetëm nuk ja arrij dot.

...Carlo thoshte po ashtu, se në çdo moment nëpër botë kur celebrimet mesha, a nuk riaktualizohet po kjo Sakrificë gjatë Meshës? Para 2000 vitesh është bërë në mënyrë të përgjakshme, por nuk aktualizohet në këtë mënyrë, por në mënyrë jo të përgjakshme. Kjo është po e njëjta sakrificë e Krishtit që ai ka bërë para 2000 vitesh. Pra, nqs unë dua të jem sa më shumë në intimitet me Jezusin, si apostulli Gjon, thoshte Carlo, duhet t'i afrohem sa më shumë Eukaristisë, Adhurimit Eukaristik. Carlo thoshte se "**para diellit marrim ngjyrë, por para Eukaristisë, bëhemi shenjt**". Mesha të bëhet jo vetëm të dielën, por edhe gjatë javës nqs mundeni. Dhe nqs nuk arrini ta frekuentoni Meshën, bëni Adhurimin Eukaristik, sepse Carlo thoshte që çdo minut që kalon, është një minut më pak që kemi në dispozicion për t'u shenjtëruar!

...Nqs mendoni Mishërimin, ai ka qenë një përujlje e Zotit ku Jezusi është mishëruar dhe ka lindur përmes Marisë, prandaj Maria quhet tabernakulli i parë. Por çfarë ndodh sa herë celebrimet Mesha?

Ndodh ky Mishërim, le ta quajmë kështu, i dytë, bëhet prezent Jezusi pra, dhe sa herë ne marrim Kungimin marrim Jezusin brenda nesh. Jezusi në këtë mënyrë vepron mrekulli të shumta. **Carlo thoshte se pas çdo Kungimi që marrim nuk jemi më të njëjtët njerëz**, edhe nqs ne jemi të shpërqëndruar ose nuk kemi shumë dëshirë, sepse siç na thotë Koncili i Trentos, Eukaristia vepron "*ex opere operato*" dhe "*ex opere operantis*", pra vepron pavarësisht nga emotiviteti ynë, nga mënyra se si ne i korrispondojmë kësaj dhurate dhe pavarësisht nga shenjtëria e priftit. Por gjithashtu, nqs unë i korrispondoj Eukaristisë siç i korrispondonte Shën Françesku i Assisit ose ndonjë shenjt tjetër është e qartë që do të marr akoma edhe më shumë hire, por gjithsesi Zoti huret i bën gjithmonë. Kjo është diçka e jashtëzakonshme me të vërtetë, të kemi Jezusin Eukaristi. **Ky është sekreti i Carlos!**

Kur ne marrim Kungimin, Zoti na ndihmon që të zbrazim "unin" tonë, pra thoshte Carlo **"Jo unë, por Zoti"**, jo dashuria e vetvetes por lavdia e Hyjit, sepse ne jemi plot me ego. Atëhere shenjtëria ka të bëjë me zbrasjen e vetvetes për t'i lënë vend Zotit. Shën Pali thoshte "nuk jam unë më që jetoj, por tashmë është Krishti që jeton brenda meje" (Galatasve 2, 20) dhe Eukaristia na ndihmon për të realizuar këtë. Kur ne fillojmë e shkojmë në Meshë, djalli bezdiset shumë. Ne mund të bëjmë mijëra pelegrinazhe, mijëra procesione, por kur fillojmë e shkojmë në Meshë bëhet si i çmendur, sepse Eukaristia është me të vërtetë shndërrimi ynë, siç ka ndodhur në malin Tabor. **Me të vërtetë nëpërmjet Eukaristisë ne ndryshojmë, me të vërtetë ne fillojmë të bëhemi ajo çka jemi tashmë prej përjetësisë në mendjen e Zotit**, sepse na ndihmon Zoti, është Ai vetë që na purifikon e që na jep forcën, sa më shumë të ushqehemi me të, aq më shumë i ngjajmë atij. Pastaj si mund të ungjillizojmë, si mund të mendojmë të sjellim Jezusin, nqs nuk zbrazim vetveten dhe nuk bëhemi mbartës të Krishtit?"

MREKULLITË EUKARISTIKE

Mrekullia Eukaristike e Lancianos

Është mrekullia që ka ndodhur ne Lançiano te Italisë. Ne vitin 750 , në kishën e Shën Françeskut, ndodhi që një ditë, ndërkohë që prifti po jepte Meshën, në momentin kur po thoshte fjalët “Ky është Korpi im...” e “Ky është Gjaku im..”, pra në momentin e transsubstancionit, buka u bë me të vërtetë mish, dhe vera u bë me të vërtetë gjak, per habinë e vetë priftit dhe te njerëzve të pranishëm.

Relike: Indi i miokardit të

Këto relike ruhen akoma edhe në ditët e sotme: janë një copë e vërtetë mishi, që e studiar më tej në detaj nga shumë studiozë ka dalë se është mish i vërtetë njeriu, i indit të miokardit të zemrës, dhe vazhdon të jetë i gjallë, pra si te ishte marrë sot, në ditët tona, nga një njeri i gjallë (edhe pse ka ndodhur ne vitin 750). Për më tepër, gjaku është gjak i vërtetë njeriu, i grumbulluar ne 5 koagulë te ndryshëm. Gjaku është gjak i grupit AB, që përkon me grupin e gjakut të njeriut të Sindones, pra të çarçafit të famshëm që ruhet në Torino, me të cilin besohet se është

Relike: 5 koagulë të gjakut

mbështjellë trupi i pajetë i Jezusit.

Këto e shumë të dhëna të tjera shkencore i ka nxjerë komiteti shkencor i caktuar nga OBSH, gjatë një pune prej 15 muajsh, për më shumë se 500 ekzaminime mjekësore mbi këtë mish e mbi këtë gjak. Rezultati ka qenë: **Shkenca, e vetëdijshme për limitet e saj, ndalet para pamundësisë për të dhënë një shpjegim shkencor mbi fenomenin.**

Mrekullia Eukaristike e Bolsenës

Mrekullia e dytë ka ndodhur ne katedralen e Bolsenës, në Itali. Unë kam qenë në pelegrinazh dhe e kam parë me sytë e mi, prandaj mund ta dëshmoj nga afër fenomenin e mrekullueshëm.

Një prift nga Praga, Dom Pjetri, që kishte ardhur për ca ditë në Bolsena të Italisë, po kremtonte Meshën e shenjtë në kishën e Shenjtes Kristina. Ai dyshonte fort mbi prezencën reale të Jezu Krishtit në Eukaristi. Ndodhi që atë ditë, që mrekullisht buka u shndërrua në mënyrë të dukshme në copë mishi që rridhte gjak!!! Ca pika gjaku ranë mbi pëlhurën që ndodhej poshtë Osties së

shndërruar në mish, mbi alterin ku jepej mesha. Pikërisht kjo pëlhurë ruhet sot e kësaj dite në Katedralen e Orvieto dhe akoma mund të shikohen pikat e gjakut të rëna nga Ostia në të, siç mund të shikohet në këtë foto (në të majtë).

Kjo mrekulli u analizua në detaj nga shkencëtarë të ndryshëm dhe nga teologë, ndër të cilët i madhi Shën Toma i Aquino dhe nga kjo mrekulli e paparë Papa i asaj kohe Urbani IV themeloi festën e Corpus Domini (festa e Korpit të Krishtit) që festohet zakonisht të dielën pas festës së Trinisë së Shenjtë.

Unë e kam parë me sytë e mi këtë pëlhurë të gjakosur. Nuk kam fjalë për të përshkruar emocionin por mbi të gjitha habinë, gëzimin dhe

dashurinë e madhe që më dha të parit nga afër, të ndenjurit përballë këtyre fenomeneve kaq të papara! Kjo mrekulli ndodhi në verën e vitit 1264, duke përforcuar kështu besimin e këtij prifti të shkretë në prezencën reale të Jezu Krishtit në Eukaristi dhe në faktin që gjatë meshës me të vërtetë buka dhe vera shndërrohen në Korpin e Gjakun e Krishtit.

Mrekullia Eukaristike e Buenos Aires

Kjo mrekulli ka ndodhur më 18 gusht të vitit 1996, në Buenos Aires dhe e ka treguar vetë Papa Françesku, që në atë kohë ishte Ispeshkëv ausiliar i Kardinalit Quarrancino. Në atë ditë, Atë Alejandro Pezet po kremtonte Meshën në një kishë të një qendre tregtare dhe shikon një Ostie të hedhur përtokë në fund të Kishës, pra të profanuar. Duke qenë se nuk mund ta konsumonte, e mori

dhe e futi në një tas të vogël me ujë dhe e futi në tabernakull. Më 28 gusht, kur hapi tabernakullin, pa që ostia ishte shndërruar në një substancë të përgjakur!
Informoi Mons. Jorge Bergoglio (sot Papa Françesko).

Ostia u mor në studim për analiza shkencore. U mor dhe u dërgua në New York. Për të mos influencuar rezultatet e ekzaminimit, vendosën të mos e thonin origjinën e kampionit që po ja dërgonin shkencëtarëve në New York. Doktor Frederic Zugiba, një kardiolog, patolog e mjek legal i njohur, deklaroi kështu “Materiali i analizuar është një fragment i muskulit kardiak që gjendet në faqen e ventrikullit të majtë, afër valvolave kardiake. Ky muskul është përgjegjës për tkurrjen e zemrës. Ky muskul gjendet në një gjendje të inflamuar dhe përmban një numër të madh rruazash të bardha. Kjo do të thotë që zemra ishte e gjallë kur është nxjerrë. Hipoteza ime është që zemra ishte e gjallë pasi rruazat e bardha, nqs gjenden jashtë një organizmi, vdesin, sepse kanë nevojë për një organizëm të gjallë për t’i mbajtur. Prezenca e tyre pra na tregon se zemra ishte akoma e gjallë në momentin që kampioni është marrë. Për më tepër, rruazat e bardha kanë penetruar në ind, që do të thotë që zemra ka pësuar një stres shumë të rëndë, sikur njeriu që e ka patur këtë zemër të ishte rrahur mbi petk shumë rëndë.”

Mrekulli eukaristike të kohëve të fundit

Nëna e Carlo Acutis, gjatë intervistës që sollëm më sipër, thoshte se i kishte kërkuar gjithnjë Carlos që të ndërmjetësonte tek Zoti për ndonjë mrekulli të re eukaristike, në ditët tona, sepse, thoshte ajo, kështu njerëzit mund të binden më shumë, duke parë që këto mrekulli ekzistojnë edhe sot e kësaj dite dhe nuk janë gjëra që i përkasin së kaluarës.

Atëhere, mund edhe ta quajmë koinçidencë por mua më pëlqen ta mendoj sikur nëna e të lumit Carlo: rreth 9 ditë pas vdekjes së Carlos, më 21 tetor 2006, ndodhi pikërisht **një mrekulli eukaristike në Tixtla të Meksikës**, gjatë një Meshe për një tërheqje shpirtërore ku një Ostie filloi të rridhte gjak (siç tregon fotoja në të majtë). Rezultatet e ekzaminimeve janë pothuaj të njëjta me ato të lartpërmendurit: gjak njeriu, i grupit AB, i muskulit kardiak, me rruaza të bardha akoma të gjalla dhe gjaku ka dalë nga brenda Osties!

Mrekullia tjetër që nëna e Carlos e lidhte sërish me ndërmjetësimin e Carlos, dhe kësaj radhe koinçidenca është me të vërtetë e fortë edhe për më skeptikët, ka ndodhur më 12 tetor 2008, në përvjetorin e vdekjes së Carlos, që për të lumët në fakt quhet edhe *dies natalis*, pasi është data e lindjes së tyre në Qiell, e hyrjes në Parajsë. Kjo **mrekulli ka ndodhur në Sokolka të Polonisë**, edhe këtu në Ostien e shenjtë është gjetur një koagul gjaku, të cilën Mons. Ozorowski ka udhëruar që të analizohet nga shkencëtarët, ekspertët e universitetit të Bialystok. Profesori Stanislaw Sulkowski dhe profesoresha Maria Elżbieta Sobaniec-Łotowska, të dy anatomopatolog, morën një

kampion nga koaguli për ta analizuar secili veç e veç dhe pasi e ekzaminuan me mikroskop optik dhe elektronik, dolën këto rezultate:

- Kampioni i marrë i përket indit të miokardit
- Ka në fibrat e miokardit shenja vuajtjeje, sikur organizmi të ishte pranë vdekjes.
- Fibrat miokardike dhe struktura e bukës azim janë të lidhura me njëri tjetrin në një mënyrë shkencërisht të pashpjegueshme.
- Pavarësisht nga koha që ka kaluar, as fibrat miokardike, as buka nuk japin asnjë lloj shenje korruptimi ose degradimi, edhe pse nuk janë ruajtur me asnjë substancë fiksuese.

Kampion i koagulit nga Ostia e Sokolkës

Mrekullia Eukaristike e Legnicës (Poloni) në kishën e Shën Jackës, gjatë Meshës së Krishtlindjeve të vitit 2013, nga një Ostie e shenjtë e rënë përtokë pa qëllim del gjak. Gjaku si përherë është ekzaminuar nga një komitat shkencor, me rezultate të ngjashme me të lartpërmendurit: material i muskulit të miokardit, me gjak të grupit AB, me disa ndryshime të indit që ndodhin në mënyrë tipike gjatë një agonie.

Këto ishin disa nga mrekullitë Eukaristike, që gjenden të paraqitura në mënyrë të shkëlqyer në mostrën e të lumit Carlo Acutis. Shpresojmë me të vërtetë që të shërbejnë jo vetëm për të na mrekulluar, por sidomos për të na rritur dashurinë dhe besimin në këtë Sakrament. T'ju them të drejtën ndërkohë që lexoja për këto mrekulli eukaristike më vinte në mendje “po si ka mundësi që këto gjëra nuk dalin asnjëherë në lajme, nxjerrin çdo lloj gjërash, vrasje prerje, vaksina, *green pass*, politikanë pafund por këto mrekulli aktuale, nuk bëjnë BUM, nuk bëjnë zhurmë, por bën më shumë zhurmë psh. Chris Brown që godet Rihanën. Jo se kam gjë kundër Rihanës dhe jo sepse nuk e di që tashmë lajmet janë krejtësisht “laike” dhe “*politically correct*”, por më lejoni këtë koment personal të shkurtër sepse është diçka tepër e fortë: dua të them që mrekulli të tilla do të meritonin që njerëzit t'i dinin përmendësh, të kishin mundësinë t'i lexojnë e t'i shohin kudo, t'i lexojnë sapo të zgjohen në mëngjes, të zgjohen me lajmin e mirë që dikush, pra Jezu Krishti mendon për ta, është kryqëzuar për ta dhe vazhdon të vuajë për ta edhe sot e kësaj dite. Sa do të ndryshonte bota, me të vërtetë!

5. KUR E NGA KUSH U THEMELUA SAKRAMENTI I KUNGIMIT?

Është themeluar nga vetë Jezu Krishti gjatë Darkës së fundit. Darka e fundit është ajo që Jezusi ka ngrënë me apostujt e tij të enjten para se të tradhtohej nga Judë Iskarioti dhe para se të vdiste në kryq.

Pjesët e Biblës, të Testamentit të Ri ne veçanti, që flasin për themelimin e Eukaristisë gjenden në ungjillin sipas Markut, 14, 22-24; Mateu 26, 26-28; Luka 22, 19-20; në Letrën e parë drejtuar Korintasve, 11, 23-25.

Lexojme një nga këto, sa për të kuptuar se për çfarë po flasim:

"Zoti Jezus, atë natë që po tradhtohej, mori bukën, falënderoi, e theu dhe tha: "Ky është Trupi im -për ju. Bëjeni këtë në përkujtimin tim!" Po ashtu, pasi u krye darka, mori edhe kelkun e tha: "Ky Kelk është Besëlidhja e re në Gjakun tim. Bëjeni këtë, gjithashtu që të pini, në përkujtimin tim!" (Letra e parë drejtuar Korintasve, 11; 23-25).

Siç e shikoni, janë të njëjtat fjalë që thotë prifti kur bën Meshën, në mënyrë më specifike kur bën shugurimin e bukës dhe të verës, që shndërrohen përnjëmend në Korpin e Gjakun e Jezu Krishtit. Dhe ju kujtoj që meshtari i thotë këto fjalë në Personin e Krishtit (*in Persona Christi*), pra në të vërtetë ai që kremton meshë, që thotë këto fjalë dhe që shuguron bukën e verën gjatë transsubstancacionit është vetë Jezu Krishti Zot, nëpërmjet ministrit të tij, meshtarit.

Pra, asnjë njeri të mos mendojë që Kishës apo priftërinjve apo Papës i shkon ndërmend të bëjë një budallallëk të tillë si të shpikë vetë sakramentet dhe realitetet që ato permbajnë: **sakramentet janë të gjitha të institucionit hyjnor**, pra që nuk janë një institucion i njerëzve, i Kishës në kuptimin e njerëzve të thjeshtë, e klerit, aq me pak një institucion politik siç mendojnë disa, por janë (po flas për Sakramentet pra) **institucione hyjnore që do të thotë që janë të themeluar nga vetë Jezu Krishti që është Hyji, është Zoti**. Këtë e them jo vetëm për të mbrojtur në mënyrë obsesive Kishën Katolike pasi edhe ajo ka bërë gabimet e veta dhe e dimë të gjithë që janë mjaft të mëdha disa gabime e skandale që janë bërë, por e them mbi të gjitha për të treguar se ku duhet të përqëndrohemi ne si të krishterë, si katolikë, kur jemi të tunduar nga brenda apo nga jashtë për të menduar që në fund të fundit edhe Kisha është një institucion njerëzor e mëkatar si të gjithë të tjerat: duhet të përqëndrojmë vëmendjen tonë tek SAKRAMENTET e sidomos tek sakramenti i kungimit: Kisha mund të jetë plot me mëkate e me gabime, por shenjtërinë dhe divinitetin, madhësitinë e bukurinë e sakramentit të kungimit nuk na e heq dot askush, as sikur qoftë larg në Kishën Katolike të mbetet një besimtar i vetëm e të jenë larguar të gjithë. Pra, mendimi ynë konstant, fiksimi ynë, "obsesioni" ynë duhet të jetë vetëm një: Le të ikin të gjithë, le të bëhet ç'të bëhet, **unë qëndroj sepse në Kishën Katolike kam Eukaristinë, që është themeluar nga vetë Jezusi për mua**.

Edhe meqë ra fjala tek kjo që sapo përmendëm: edhe sikur largohen të gjithë; një gjë e ngjashme i ka ndodhur Jezusit, por në një kontekst tjetër të jetës së tij publike, gjatë të cilit po fliste pikërisht për faktin se si Ai vetë do të bëhej Buka e zbritur nga qielli, pra Kungimi që ne marrim edhe sot e kësaj dite. E dimë që në Eukaristi kemi prezencën reale të Jezu Krishtit me Trupin, Shpirtin, Gjakun e Hyjninë e tij, pra me pak fjalë Krishti i tërë, vetë Jezusi i tërë. **Që vetë Jezu Krishti i tërë do të bëhej prezent në Bukën që kushtohet nga Meshtari dhe shndërrohet në Eukaristi, Jezusi vetë**

jua ka parathënë disa dishepujve të tij kur ishte akoma gjallë në këtë tokë, dmth gjallë siç jemi ne që po lexojmë këtë shkrim, me një trup material. Ja çfarë ndodhi në të vërtetë:

"Çfarë shenje bën ti, - i thanë ata - që ta shohim e të besojmë? Cila është vepra jote? Etërit tanë hëngrën manën në shkretëtirë si shkruan edhe në Shkrim e shenjtë: 'U dha të hanin bukë prej qiellit. 'Jezusi iu përgjigj: "Përnjëmend, përnjëmend po ju them: Nuk jua dha Moisiu bukën prej qiellit, por Ati im jua jep bukën prej qiellit, atë të vërtetën: sepse buka e Hyjit është Ajo, që zbret prej qiellit dhe që i jep botës jetën." Atëherë i thanë: "Zotëri, na e jep vazhdimisht atë bukë!" Jezusi u përgjigj: "Unë jam buka e jetës. Kush vjen tek unë nuk do të ketë më kurrë uri, kush beson në mua, nuk do të ketë më etje. Ju thashë: më patë e prapë s'më besoni..." (Gjoni 6, 30-36).

Pra, të kontekstualizohemi pak. Jezusi sapo kishte përfunduar së bëri mrekullinë e shumëfishimit të bukës dhe të peshqve, që është përveçse një mrekulli e madhe që Ai ka bërë, po ashtu një prefigurim, një shëmbëlltyrë e Bukës së Jetës, e Eukaristisë pra, dhe është drejtuar në Kafarnaum. Nxënësit e tij, pra e përsëris nxënësit e tij, ata që e ndiqnin, jo ata që e kundërshtonin haptas si farisenjtë, shkojnë për ta kërkuar dhe e gjejnë nga ana tjetër e detit. Dhe e pyesin "Mjeshtër kur ke ardhur këtu?" e pastaj e pyesin prapë, duke i kërkuar një shenjë konkrete. Pse? Sepse këta nxënës të Izraelit, patjetër ishin hebrenj, e dinin shumë mirë Ligjin, dhe historitë e shkruara në Testamentin e Vjetër, sidomos ishin shumë të lidhur me Moisiun. Tani, nqs ju kujtohet, ndërkohë që populli i Izraelit ishte në shkretërirë, ankohej vazhdimisht se nuk kishte ushqim, nuk hante mirë dhe ankohej tek udhëheqësi i tyre Moisiu që do të kishte qenë më mirë të rrinin aty ku ishin si skllëvër, pra në Egjipt, se sa të ishin të lirë por në këto kushte të prapambetura. Të paktën aty do të kishin ngrënë gjëra të mira, mish me bollëk. Atëherë, Zoti, për ndërmjetësinë e Moisiut, bën që të bjerë nga qielli e ashtuquajtura Mana, një si bukë e bardhë si vesa. Dhe normalisht kjo ishte një mrekulli e vërtetë, që shkruhet në librin e Daljes (Dalja 16, 1-36) dhe që le të themi ja mbylli gojën Izraelitëve për të paktën nja... dy orë!...

Nejse, përtej shakave, duke ju rikthyer nxënësve të Jezusit, ata e pyesin me të drejtë: Shiko se Moisiu, profeti ynë i madh, na ka bërë këtë mrekulli që i ka dhënë etërve tanë, pra paraardhësve tanë, bukën nga qielli... e ti ç'a na jep? E Jezusi, unë mendoj edhe me një gjysmë buzëqeshjeje ironike të tipit "ah, nuk e dini se me kë po flisni të shkretët" u thotë "pikë së pari bukën e shkretëtirës nuk jua dha Moisiu, pra edhe pse profet i madh, njeri i thjeshtë mortal, por jua dha Zoti se vetëm Ai mund të bëjë mrekulli, së dyti, ajo buka për të cilën po flisni nuk është asgjë në krahasim me bukën që unë vetë dua t'ju jap". Edhe nxënësit i përgjigjen: "Oh, sa mirë paska edhe ky bukë të mrekullueshme si Moisiu (si izraelitë hebrenj që janë, ishin pak si të fiksuar me Moisiun e me ngjarjet e Besëlidhjes së Vjetër), na e jep pra, vazhdimisht përbiles, se na duhet!" Atëhere Jezusi, si përherë shumë enigmatik na duket ne, por në fakt shumë i qartë dhe i drejtpërdrejtë se fjalët që po u thoshte nuk kishin asnjë nënkuptim tjetër, u thotë: "Buka që zbret nga qielli jam Unë!" Edhe nxënësit: "Ou, është ky? Po ç'a lidhje ka ky tani? Ky është njeri, ok Mjeshtër shumë i madh, profet shumë i mirë, ç'a të duash, po ne po i kërkojmë bukë e ky na thotë se buka është ky??? ç'a do të thotë kjo vallë? Që ne duhet të hamë Jezusin, Mjeshtrin tonë? Po a është ne vetë ky? Ne për ta ngrënë duhet ta ndajmë copa copa e ta gatujmë? Mos jemi ne kanibal që të bëjmë gjëra të tilla?!" Këto dhe shumë mendime të tjera të ngjashme menjëherë kalojnë në kokën e nxënësve të Jezusit sapo Ai u thotë këto fjalë kaq të çuditshme, të pakuptueshme, por edhe shumë të qarta e të vërteta në fakt, nuk lënë hapësirë për nënkuptime. Po cili është thelbi dhe cili është keqkuptimi? Le të vazhdojmë leximin e pjesës:

"Judenjtë murmurisnin kundër tij pse tha: "Unë jam buka që zbriti prej qiellit." Ata thoshin: "Vallë, a nuk është ky Jezusi, biri i Jozefit? Po, a nuk ia njohim babain e nënën? Si mund të thotë tani: 'Kam zbritur prej qiellit?'" Jezusi iu përgjigj: "Mos murmurisni me njëri-tjetrin!... Unë jam buka e jetës. Etërit tuaj hëngrën manën në shkretëtirë dhe vdiqën. Kjo është buka që zbret nga qielli: që, kush ta hajë atë, të mos vdesë askurrë. Unë jam buka e gjallë që zbriti prej qiellit: nëse ndokush ha këtë bukë, do të jetojë për amshim. E buka që unë do ta jap është trupi im - për jetën e botës." Atëherë judenjtë filluan të grinden me shoqi-shoqin e thoshin: "Si mundet ky të na japë trupin e vet për ushqim?" (Gjoni 6, 41-52)

Pra nxënësit e tij e kuptojnë mirë që Jezusi me të vërtetë po ju thotë diçka reale, pra që Ai vetë do të bëhet bukë, ushqim për t'u ngrënë dhe duke qenë se nuk e kuptojnë se si, fillojnë e tmerrohen, çuditën tepër shumë derisa skandalizohen, sepse mendojnë se do të hanë trupin material të Jezusit, mishin e tij të gjallë! Atëhere Jezusi vazhdon e u përgjigjet:

"Prandaj Jezusi u tha: "Përnjëmend, përnjëmend po ju them: nëse nuk e hani trupin e Birit të njeriut e nuk e pini gjakun e tij, nuk keni jetë në vetvete! Kush ushqehet me trupin tim dhe pi gjakun tim ka jetën e pasosur. Unë atë do ta ringjall në ditën e fundit. Sepse trupi im është ushqim i vërtetë e gjaku im është pije e vërtetë. Kush ushqehet me trupin tim dhe pi gjakun tim ai mbetet në mua dhe unë në të. Sikurse mua më dërgoi Ati i gjallë dhe unë jetoj për Atin, po ashtu edhe ai që më ha mua do të jetojë për mua. Kjo është buka që zbriti prej qiellit, jo porsia ajo që hëngrën etërit e vdiqën: kush ushqehet me këtë bukë do të jetojë në amshim." (Gjoni 6, 53-58)

"Bobooo! Ky nuk qenka me të vërtetë mirë nga trutë, i shkreti!" - do të kenë menduar nxënësit e tij, sepse Jezusi në fakt, siç e pamë, vazhdon të thotë që Ai është buka e jetës, buka e zbritur nga qielli, dhe jo vetëm kaq, por që ai nuk ha trupin e tij dhe nuk pi gjakun e tij, nuk ka jetën! Jo vetëm kanibalë, por tani do të shndërroheshin edhe në vampirë! "Atëhere ky nuk qenka në rregull fare... s'po e kuptojmë dot me të vërtetë." (sikur thoshte një xhaxha imi kur ndonjëri thoshte ndonjë fjalë si pa lidhje, si out: "ishe mirë, ça të gjeti?"). Atëhere ça ndodh me këta nxënës, që e kishin kuptuar shumë mirë që këto nuk ishin vetëm ca fjalë romantike të Jezusit, që i thoshte ashtu për të lavdëruar veten se është Buka e Jetës, ishin fjalë të vërteta, me një kuptim real:

"Shumë prej nxënësve të tij, kur i dëgjuan këto fjalë, thanë: "I pakuptueshëm është ky mësim! Kush mund ta dëgjojë?" Kur Jezusi e hetoi se nxënësit e tij po murmurisnin lidhur me këtë mësim, u tha: "A po ju skandalizon kjo gjë? E po ta shihnit Birin e njeriut duke u ngritur atje ku ishte më parë... ? Shpirti është ai që jep jetën, trupi nuk vlen asgjë. Fjalët që unë ju thashë, janë shpirt dhe janë jetë. Por, janë disa ndër ju, që nuk besojnë" Sepse Jezusi e dinte që në fillim cilët ishin ata që nuk besonin dhe cili ishte ai që do ta tradhtonte. Dhe shtoi: "Prandaj edhe ju thashë se askush s'mund të vijë tek unë, po qe se nuk iu dhurua nga Ati." Që atëherë shumë prej nxënësve të tij u shmangën dhe nuk shkuan më me të." (Gjoni 6, 60-66)

Pra ça ndodh? Shumë nxënës largohen! Nxënësit e Jezusit largohen, sepse skandalizohen, sepse nuk arrijnë ta kuptojnë dot Jezusin në këto fjalë që sapo kishte thënë: pra prezenca e Jezusit në këtë bukë nuk është vetëm një simbol, siç mund të thonë apo mendojnë disa, sidomos në ambjentet e vëllezërve protestantë, por është një prezence reale, e vërtetë: në këtë bukë është me të vërtetë Jezu Krishti prezent, në tërësinë e tij. Ej, nxënësit e tij në atë kohë, siç e lexuam, janë larguar për këtë gjë, është diçka serioze! Këto fjalë janë aq vendimtare, aq domethënëse, aq të rëndësishme sa e

kanë ndarë grupin që besonte në Jezusin në dy: në ata që e besonin por skandalizoheshin, sepse nuk e kuptonin, ose më keq akoma e keqkuptonin; dhe në ata që e besonin dhe pikë, edhe pse pa e kuptuar mirë ndoshta. Le të lexojmë:

"Atëherë Jezusi i pyeti edhe të Dymbëdhjetët: "A mos doni të shkoni ndoshta edhe ju?" Simon Pjetri iu përgjigj: "Te kush të shkojmë, Zotëri? Ti ke fjalët e jetës së pasosur! Ne besojmë dhe e dimë se ti je Shenjti i Hyjit!" (Gjoni 6, 67-69)

Pra, Jezusi e dinte se ishin fjalë të forta për t'i dëgjuar, pikërisht se ishin të vërteta, dhe nuk sillet si burracak apo si qaraman, duke u thënë nxënësve që po largoheshin "Ej ju lutem kthehuni se më keni keqkuptuar, nuk jam unë me të vërtetë tek Ajo buka, është vetëm një simbol!!!" A jua thotë këtë gjë? Jo, nuk ua thotë, përbiles, imagjinoj shumë i trishtuar dhe i pikëlluar për largimin e nxënësve të tij, i pyet edhe ata më të afërmit e tij, apostujt, të Dymbëdhjetët "A mos doni të shkoni ndoshta edhe ju?" Pra, ishin të lirë të iknin të gjithë, edhe pse duke i shkaktuar një dhimbje të pafund Jezusit që e donte secilin më shumë se vetja, por Jezusi është e Vërteta dhe nuk e kthen mbrapsht fjalën e tij. Pra, a e kuptoni sa serioze është puna e Eukaristisë! Hey, jo për të na vënë të gjithëve në krizë, po këto fjalë të Jezusit, që i ka thënë para 2000 e ca vitesh por që janë të drejtuara secilit prej nesh edhe sot, duhet të shkaktojnë edhe brenda nesh një gjë të ngjashme me atë që ju ndodhi këtyre nxënësve: një ndarje të brendshme, që na çon pothuaj në krizë! Jo sepse duhet të shkojnë në krizë modeomos si të na e kishte urdhëruar mjeku, por sepse kështu duhet të jetë: **o e besoj me të vërtetë se Jezusi është prezent dhe nqs e besoj, jeta ime merr një rrjedhë të caktuar, ose nuk e besoj dhe e lë fare këtë punë.** Nuk ka një rrugë të ndërmjetme me Eukaristinë! Eukaristia i ndan nxënësit e Jezusit, siç bëri para 2000 e ca vitesh dhe vazhdon ta bëjë edhe sot e kësaj dite: në nxënës të vërtetë, që besojnë në Jezusin sepse ai është Shenjti i Hyjit (pra dmth Hyji, Zoti) sikur Pjetri, ose largohemi sikur ata të tjerët.

POR. Ka një por. Dhe por-i është që ne largohemi jo për arsyen për të cilën u larguan nxënësit e Jezusit, por vetëm nqs nuk e besojmë me të vërtetë që Jezusi është prezent në Eukaristi. Sepse e thamë, ata u larguan jo sepse nuk e besuan, por pikërisht sepse e besuan krejt mirë, por e keqkuptuan. Cili është keqkuptimi pra? Ata mendonin që Jezusi po fliste për trupin e tij material, trupi siç e kemi edhe ne të vdekshmit në këtë tokë, por në fakt Jezusi nuk po fliste për atë, aq më tepër që e dimë shumë mirë (larg qoftë) që **Apostujt nuk u shndërruan as në kanibalë e as në vampirë, pra nuk e hëngrën trupin e tij material si bukë, por bëhej fjalë pikërisht për Trupin e tij të Lavdishëm.**

Nqs e mbani mend që e kemi përmendur më parë, në Eukaristinë e Shenjtë Jezusi është i pranishëm me Trupin e tij të Lavdishëm, Trup i vërtetë, real, po i njëjti Trup, por jo ai material sikur trupi që kemi ne, por i Lavdishëm. Karakteristikat e një trupi të lavdishëm (pra Trupi i Lavdishëm i Jezusit është trupi pas Ringjalljes së tij) janë të ndryshme nga ato të një trupi material, dhe për këtë arsye Jezusi jo vetëm që mund të ndahet në disa copa për të gjithë, por është edhe i tëri prezent në çdo copë që ndahet, pa u prishur dhe shkatërruar aspak. Për më tepër Jezusin përdor foljen në të ardhmen, duke thënë "Buka që unë do të jap..." (Gjoni 6, 51), çka do të thotë, sërish, që nuk do të jepte atë trup material që kishte në atë moment për të ngrënë, por do të jepte në të ardhmen, Trupin e tij të vërtetë të Lavdishëm, atë që do të kishte pas Ringjalljes së tij.

Dhe sikur thamë në fillim të pyetjes, ai e bëri realitet këtë që ua kishte premtuar më sipër nxënësve të tij kur themeloi Sakramentin e Eukaristisë, pra vetë Ai, Jezu Krishti ka bërë Meshën e parë dhe ka bërë Transubstancionin e Bukës në Korpin (Trupin) e Jezu Krishtit në Darkën e fundit. Më falni por këtu më duhet ta them: Super Nard Ndoka! Po si Jezu Krishti ka shndërruar bukën në Trupin e vet? Përgjigja është Po. Dhe sipas Shën Tomës së Akuinit, dhe këtu nuk do thellohem më tej, ka marrë edhe Kungimin, pra ka marrë vetë Trupin e tij!

6. KUR DUHET TË SHKOJMË NE MESHË DHE KUR DUHET TË BËJMË KUNGIMIN?

Mesha është një mënyrë tjetër për të quajtur këtë Sakrament të madh të Eukaristisë ose të Kungimit dhe është aktualizimi i Sakrificës së vetme dhe unike të Jezu Krishtit mbi alterin e shenjtë të Kishës.

Është e detyrueshme shkojmë në Meshën e Shenjtë në ditën e dielë, pasi është ditë e urdhëruar nga Zoti për t'ju kushtuar Atij, duke qenë dita e ringjalljes së Zotit tonë Jezu Krishtit. Kisha ka caktuar që, nqs një njeri e ka vërtetë të pamundur të shkojë në Meshë të dielën, është e njëvlefshme me Meshën e së dielës Mesha e së shtunës mbasdite, pra Mesha vespertine e së shtunës. Po ashtu është e detyrueshme të shkojmë në Meshë në festat e urdhëruara. Nqs doni të dini më shumë mbi Meshën apo mbi festat e urdhëruara, pse e kur duhet të shkojmë në Meshë, mund lexoni mbi Dhjetë Urdhëresat (Urdhëresa e tretë).

Ça do të thotë që është e detyrueshme për ne katolikët të shkojmë në Meshë të dielën dhe në festat e urdhëruara? Ose më mirë, ça ndodh nqs nuk shkojmë në Meshë të dielën ose në një festë të urdhëruar? **Nqs ne nuk shkojmë në Meshë ditën e dielë dhe në festat e Urdhëruara, të përcaktuara nga Kisha Katolike, pa patur ndonjë motiv shumë të rëndësishëm dhe që nuk varet nga vullneti ynë për të mos shkuar në Meshë, kryejmë mëkat të rëndë.** Ky mëkat, nqs ne shkojmë në Meshë të dielën që vjen pas kësaj të diele apo feste në të cilën nuk shkuam, duhet rrëfyer përpara se të marrim Kungimin e Shenjtë.

Përsa i përket Kungimit ka kushte që përcaktojnë nqs mund të merret Kungimi; pra nqs për Meshën është me detyrim pjesëmarrja të dielën (përveçse për motive të rëndësishme), për të marrë Kungimin ekziston detyrimi nga Kisha që të merret të paktën një herë në vit në ditën e Pashkëve. Përsa i përket ditëve të tjera, Kisha rekomandon fort besimtarët që të kungohen sa me shpesh të jetë e mundur sepse Kungimi, për të gjitha arsyet që kemi thënë, është një ushqim i vërtetë për shpirtin e njeriut.

Kungimi mund të merret vetëm nqs përmbushen disa kushte që janë të domosdoshme (nqs nuk i kemi NUK MUND DHE NUK DUHET TA marrim Kungimin).

- a. **Kungimi mund të merret vetëm pasi kemi rrëfyer mëkatet e rënda që mbajmë mend dhe që e dimë në ndërgjegje që i kemi bërë. NË ASNJË MËNYRË NUK DUHET MARRË KUNGIMI NË MËKAT TË RËNDË!** Këtu duhet të jemi të kujdesshëm, pasi shumë prej nesh mund të thonë: “Nuk kam bërë anjë mëkat të rëndë, s’kam vrarë, s’i kam vjedhur kujt dhe s’i kam bërë keq kujt!” Ok, të lumtë, por nuk mjafton kaq në sytë e Zotit. Shumë prej nesh të themi të drejtën, pak për shkak të komunizmit ateist, që ka qenë në Shqipëri deri vonë, pak për mentalitetin e botës që sundon pak a shumë kudo e për shkaqe të

tjera që nuk po i përmendim këtu për të mos u zgatur shumë, as nuk ja kemi idenë se çfarë janë mëkatet e rënda dhe cilat janë. Ju rekomandoj fort që të lexoni pjesën mbi mëkatet e rënda të shpjeguara në seksionin përkatës, sepse ju siguroj se shumë prej nesh (kështu ka qenë edhe rasti im në fillim të kthimit tim) do të gjejnë që kanë bërë të paktën një mëkat të rëndë në jetën e tyre që nuk e dinin (ndoshta) që është i tillë (mjafton të kujtoj këtu se të gjitha gjërat si të shikosh fatin, filxhanin, të shkosh tek magjistarët, tek shikuesi apo tek ato që “ndërrojnë kripën”; të masturbohesh, të kesh marrëdhënie seksuale dhe çdo lloj raporti seksual edhe jo të plotë përpara martesës në kishë, të mos shkosh në Meshë të dielën pa patur një arsye të rëndë që nuk varet nga vullneti ynë, bashkëjetesa, martesë vetëm civile, divorci etj janë mëkate të rënda).

Këto i thotë Kisha Katolike e Katekizmi i saj, Papa, Shenjtërit, Magjisteri i Kishës, Jezusi, Bibla. Konkretisht, për këtë flet Shën Pali në letrën e tij të parë drejtuar Korintasve 11, 27-29:

“Prandaj, kushdo ha bukën ose pi kelkun e Zotit padenjësisht, do të jetë fajtor i Trupit e i Gjakut të Zotit. Për këtë arsye secili më së pari ta shqyrtojë mirë veten e veç atëherë të hajë prej kësaj Buke e të pijë prej këtij Kelku. Sepse, kushdo ha e pi - në qoftë se nuk e dallon Trupin e Zotit prej ushqimeve të tjera - ha e pi dënimin e vet”.

Nqs marrim Kungimin në gjendje mëkati të rëndë, bëjmë një sakrilegj, pra kryejmë një mëkat të rëndë dhe i bëjmë dëm shpirtit tonë, pasi mëkati i rëndë është një e keqe e madhe dhe Kisha na thotë që, nqs një njeri vdes në gjendje mëkati të rëndë, pa u penduar as edhe në momentin e fundit të jetës për atë mëkat, shkon në ferr. Nuk dua të ndalem më tej sepse do të ishte mirë të lexoheshin pjesët përkatëse mbi Urdhëresat dhe në veçanti mbi Sakramentin e Rrëfimit, në të cilat janë të shpjeguar më në detaj dhe në mënyrë më të arsyetuar këto gjëra që po përmend.

- b. Për të marrë Kungimin gjatë Meshës Kisha përcakton që nuk duhet ngrënë të paktën një orë përpara se të merret Kungimi. Mund të pihet ujë ose të merren ilaçe të domosdoshme.** Ky rregull nuk është i vlefshëm për kategori më të ndjeshme si të sëmurët, ata që kujdesen për të sëmurët dhe të moshuarit. Është vënë ky rregull nga Kisha për arsyen se do të na bëjë më të ndërgjegjshëm për rëndësinë e madhe të Kungimit që nuk duhet të merret si “hajt punë e madhe, po e marr edhe unë siç e marrin të tjerët” dhe duke qenë në Kungimin marrim vetë Jezu Krishtin, Trupin, Gjakun, Shpirtin e Hyjninë e tij, ka nevojë për një përgatitje jo vetëm shpirtërore siç do të shohim, por edhe për një përgatitje fizike minimale që përfaqësohet nëpërmjet kësaj sakrifice të ushqimit.

Kungimi DUHET të merret të paktën një herë në vit për Pashkë (gjithmonë pasi kemi rrëfyer mëkatet e rënda) pra po nuk e bëmë të paktën për Pashkë kryhet mëkat i rëndë.

Kungimi MUND të merret maksimumi dy herë në ditë! Nqs ka ndonjë njeri kaq të devotshëm që do të shkojë në Meshë dy herë në ditë mund ta bëjë Kungimin dy herë, por jo më shumë se dy herë në ditë.

Është e nevojshme dhe tejet e rekomandueshme (por jo e detyrueshme pra nuk kryjmë mëkat nqs nuk arrijmë ta bëjmë) nga Kisha e nga të gjithë shenjtërit që të përgatitemi mirë përpara se të marrim Kungimin duke ardhur mundësisht pak përpara fillimit të Meshës për

t'u mbledhur në vetvete, në heshtje, në qetësi të zemrës dhe **është shumë e këshillueshme që të ndalemi pasi kemi bërë Kungimin, pas Meshës dmth, rreth te paktën 10/15 minuta**, për të shijuar Jezu Krishtin e gjallë që vjen në zemrën tonë dhe për ta falenderuar e për t'i kërkuar atij çka na do zemra. Është një nga momentet më të rëndësishme dhe më sublimë të jetës sonë, është e drejtë dhe e vlefshme që të qëndrojmë në Kishë për ta falenderuar sadopak. Ishte një shenjt që nuk bënte gjë tjetër gjatë jetës, përveçse pjesën e ditës para Meshës e Kungimit e kalonte duke u përgatitur për Kungimin dhe pjesën e ditës pas Meshës e Kungimit e kalonte duke falenderuar Jezusin për Kungimin e marrë. Ne nuk na kërkohet të jemi kaq devotë sa ky shenjt, as nuk na kërkohet e as nuk e kemi mundësinë reale se të gjithë jetojmë në botë ku kemi shumë detyra e gjëra të tjera për të bërë, por e dhashë këtë shembull pothuaj ekstrem sepse për mendimin tim tregon se sa i rëndësishëm është Kungimi nqs besojmë se është me të vërtetë takimi me Krishtin e gjallë dhe sa shumë potencial ka për ta shndërruar jetën tonë. Sa më mirë të përgatitemi, sa më mirë të

falenderojmë aq më shumë ka për të shndërruar zemrën e jetën. Kjo është me të vërtetë edhe eksperiencia ime e vogël por reale.

Kungimi merret në gojë. Po ashtu, Kisha lejon që të merret Kungimi në dorë. Kur merret në dorë, besimtari duhet t'i prezantojë atij që i jep Kungimin të dyja duart, njëra dorë mbi tjetrën (dora e majtë mbi dorën e djathtë), përgjigjet "Amen" kur ministri i Kungimit thotë "Korpi i Krishtit" dhe bën një përkulje të lehtë. Atëhere, përpara Ministrit ose pak anash atij, e fut Ostien e kushtuar në gojë duke e marrë me gishtat e dorës. Secili të bëjë shumë kujdes që të mos ngelen ose bien fragmente të Osties së shuguruar.

7. ADHURIMI EUKARISTIK

Duke qenë Jezu Krishti prezent realisht në Sakramentin e Eukaristisë dhe duke qenë Jezu Krishti Zot, atëhere Eukaristia adhurohet nga besimtarët. Praktika e Adhurimit Eukaristik është tejet e këshillueshme për të gjitha efektet e jashtëzakonshme që prodhon në shpirtin tonë. Kujtojmë fjalët e të lumit Carlo Acutis: **"Përpara diellit marrim ngjyrë, kurse përballë Eukaristisë bëhemi shenjt"**.

8. CILAT JANE TË MIRAT QË MARRIM NGA KUNGIMI?

Nuk kemi thënë akoma cilat janë të mirat që marrim nga Kungimi. Pra, shkurt, pse duhet ta marrim Kungimin? A na sjell ndonje të mirë dhe nqs po, çfarë të mirash? Cilat të mira konkretisht? Thamë që në këtë sakrament të kungimit gjendet vetë Jezu Krishti që për ne është Zoti, i tërë. Nga kjo rrjedh fakti **që në Kungimin ne gjejmë të gjitha të mirat e mundshme që mund të imagjinojmë në këtë botë e ato që nuk mund të imagjinojmë.** Më konkretisht:

a. Kungimi rrit afërsinë e lidhjen tonë me Jezu Krishtin.

Kjo është gjëja e parë dhe më e rëndësishme që bën ky Sakrament. Mund të duket thjesht diçka e mirë por në fakt as unë e as ju nuk ja kemi idenë se sa e madhe dhe sa e rëndësishme është kjo gjë. Praktikisht dhe me të vërtetë, nqs ne marrim Kungimin në hir të Zotit, çka do të thotë pasi kemi rrëfyer tek prifti mëkatet e rënda që i kemi bërë, vetë Jezu Krishti Zot vjen në zemrën tonë, në shpirtin tonë njerëzor dhe banon në ne. Kjo nuk është përrallë, është realitet. Si ka mundësi, si ndodh kjo?

Nuk e dimë taman se përndryshe do ishim Zoti vetë, por e dimë që ndodh me siguri kështu. Aq shumë sa Kisha dhe shenjtërit njohin një fenomen te rëndësishëm që quhet **“Banimi i Trinisë së Shenjtë”**. Çka do të thotë? Është pak e vështirë për ta shpjeguar me fjalë, por konkretisht ato që e jetojnë e dinë më mirë se për çfarë po flas: **Është të banuarit e Shpirtit të Shenjtë, na e jep Jezusi pasi na e ka premtuar, brenda nesh, në shpirtin tonë, në zemrën tonë.** Duke qenë se ne kemi një Zot të vetëm, Një e Trini, pra Ati e Biri (Jezu Krishti) dhe Shpirti i Shenjtë janë një Zot i vetëm (ky është misteri tjetër i madh i Trinisë së Shenjtë), aty ku është Shpirti i Shenjtë, është edhe Ati, është edhe Biri pra Jezu Krishti. Shkurt, nqs në ne banon Shpirti i Shenjtë Zot, në ne banojnë patjetër edhe Ati Zot e Biri Zot, pra **Trinia e Shenjtë, një i vetmi Zot, banon në ne, brenda nesh.** Ky banim garantohet nga Jezusi ne Gjoni 14, 23: *“Nëse ndokush më do, ai do të ma mbajë fjalën, Ati im do ta dojë, tek ai do të vijmë dhe tek ai do të banojmë.”*

Kjo dhe pjesë të tjera në Bibël, si psh Letra e parë e Shën Palit Apostull drejtuar Korintasve, 3, 16, ku na thuhet *“Po ju a nuk e dini se jeni Tempulli i Hyjit dhe se Shpirti i Hyjit banon në ju?”*, pra na thotë konkretisht se Shpirti i Shenjtë, e për arsyen që thamë më sipër, si rrjedhojë Trinia e Shenjtë banon në ne, gjithmonë nqs ne jemi në hir të Zotit. Përderisa Zoti ynë Jezu Krishti mund të fshihet pas një buke, edhe pse për arsye njerëzore është e vështirë për t'i besuar, nuk e ka të vështirë për të banuar brenda Shpirtit tonë. **Këtë prani të Trinisë së Shenjtë në zemrën tonë, Kungimi në hir të Zotit e garanton dhe e rrit gjithnjë e më shumë!** Këtë na e garanton vetë Jezusi, në Gjoni 6, 56: *Kush ushqehet me trupin tim dhe pi gjakun tim ai banon në mua dhe unë në të.*

Është diçka pothuaj e pabesueshme, por është një realitet i mrekullueshem, fantastik, i cili për ato që e jetojnë i ndryshon jetën tërësisht.

b. Kungimi ushqen shpirtin, sikur ushqimi material ushqen trupin.

Kungimi i shenjtë, gjithmonë nqs bëhet në hir të Zotit (do ta përmend përherë sepse është tejet e rëndësishme kjo gjë) pra pasi kemi rrëfyer tek prifti mëkatet e rënda, është ushqim i vërtetë për shpirtin, duke ruajtur, rritur e rinovuar hirin e marrë nëpërmjet Pagëzimit. Por me të vërtetë është ushqim për shpirtin! **Në kuptimin që nqs ne nuk ushqehemi me këtë ushqim shpirtëror, shpirti ynë zbehet, dobësohet, sëmuret derisa pastaj vdes.** Dhe shikoni se shpirti është realitet, ne të gjithë e kemi një shpirt, ne si njerëz kemi shpirt e trup, që janë në unitet, përbëjnë le të themi kështu te njëjtin person. Dhe shpirti, sikur trupi që do të ushqehet se përndryshe dobësohet e dobësohet derisa vdes: mbaj mend njëherë kur një profesor yni, kirurg reanimator që thoshte që e kishin thirrur për një fëmijë për ta rianimuar por kur arriti në urgjencë, pa se ishte tepër vonë, nuk mund të bëhej asgjë për fëmijën, por ai vuri re pastaj që fëmija kishte shkuar në atë gjendje se nuk kishte ngënë,

nuk ishte ushqyer! Pra mund të vdesë njeriu prej urisë dhe e dimë fatkeqësisht që ka akoma vende të botës së tretë e të katërt dhe jo vetëm, që vuajnë e vdesin nga uria.

Krejt njësoj puna, nuk ka asnjë ndryshim, kur bëhet fjalë për shpirtin! **Shpirti ynë vdes nga uria nqs nuk e ushqejmë! Dhe i shikojmë simptomat: egërsia, urrejtja, indiferenca, mosfalja, braktisja, izolimi, trishtimi, apatia, dëshpërimi deri në vrasje e vetëvrasje!** Shpirti vuan dhe në fund vdes nqs nuk e ushqejmë! **Duhet t'i kushtojmë të njëjtën rëndësi që i kushtojmë ushqyerjes së trupit, se mos më shumë, ushqimimit të shpirtit;** nuk duhet ta lëmë mbas dore sepse i shikojmë pasojat, ndoshta jo menjëherë, por pak nga pak jeta na i prezanton pasojat! Dhe ky ushqim është Kungimi, është Trupi dhe Gjaku i Zotit tonë Jezu Krishtit! Pse? Sepse shpirti ynë nuk është i krijuar nga prindërit tanë biologjikë, as që ja kanë idenë ata se si është i bërë shpirti ynë, rrezik disa prej tyre të dalë nga komunizmi ateist ndoshta as nuk besojnë se ekziston realiteti i shpirtit! Shpirti ynë është krijuar i tëri nga Zoti, dhe duke qenë se ka ardhur nga Zoti, ka nevojë të rrijë në lidhje, në bashkim, afër Zotit. E si rrihet afër Zotit, si banohet në Zotin e Zoti në ne? Npërmjet Eukaristisë! Ja pra një ndër arsyt e dukshme qe shpirti ynë ka nevojë për Zotin, pra për Jezu Krishtin që është Zot, dhe realisht prezent në Eukaristinë. Themelet biblike i gjejmë në Gjoni 6, 54-55: *“Kush ushqehet me trupin tim dhe pi gjakun tim ka jetën e pasosur. Unë atë do ta ringjall në ditën e fundit. Sepse trupi im është ushqim i vërtetë e gjaku im është pije e vërtetë”*.

c. Na pastron nga mëkatet jo të rënda dhe na mbron nga mëkatet e rënda.

Një aspekt tjetër shumë i rëndësishëm; nqs ne kuptojmë thellësisht e me të vërtetë se çfarë është mëkati dhe sa e keqe e madhe është për jetën tonë e të tjerëve, jo vetëm që nuk do të na shkonte ndërmend ta bënim të ndodhë çka të ndodhë, por do të lusnim Zotin ditë e natë që të na mbron nga mëkati i rëndë në çdo lloj mënyre. Tani, **mënyra më e mirë dhe më e fortë për të na mbrojtur nga mëkati i rëndë është nëpërmjet sakramentit të Kungimit, pra të marrim Kungimin.** Duke qenë se është vetë Jezu Krishti Zot prezent, çfarë force më të madhe se vetë Zoti mund të na mbrojë nga të rënit në mëkat të rëndë dhe nga fuqia e të keqit, që është shumë më i fortë se sa ne. Nqs ne do të njihnim dobësinë tone, fuqinë e të keqit krahasuar me tonën por mbi të gjitha fuqinë që ka Eukaristia, do të shkonim ta merrnim jo vetëm të dielën, por përditë. Përditë po qe e mundur do të shkonim, sepse kanë fuqi e jashtëzakonshme që del nga Eukaristia!

Eukaristia në asnjë mënyrë nuk na i fal mëkatet e rënda, nuk na i fal; ato falen në sakramentin e rrëfimit, por Kungimi na mbron nga të rënit në mëkat të rëndë. Kjo jo sepse Eukaristia në vetvete nuk do të kishte fuqinë të na lante nga mëkatet e rënda, por sepse akti të marrit të Kungimit në mëkat të rëndë në vetvete është një kontraditë e madhe: nga njëra anë ne duam të marrim Kungimin pra të bashkohemi me Krishtin e gjallë (jo më kot kungimi në italisht thuhet *“comunione”* pra *“bashkim”*), me Personin e tij, me ndjenjat e tij, me vullnetin e tij, me mendimet e tij; nga ana tjetër, nëpërmjet mospendesës dhe mosrrëfimit të mëkatit të rëndë, duam të vazhdojmë të qëndrojmë në këtë gjendje, çka do të thotë që duam (edhe pse nuk e themi në mënyrë të hapur, por nënkuptohet) ta fyejmë Krishtin, ta ofendojmë Atë, t'i largohemi Atij dhe të ndahemi nga Ai (sepse këtë bëjmë ne nëpërmjet mëkatit të rëndë praktikisht): ja kontradita e madhe, ja fyerja, ja mëkati i rëndë që bëjmë, pra ja sakrilegji.

Nga ana tjetër, Kungimi na fal mëkatet jo të rënda. Mëkatet jo të rënda nuk janë të detyrueshme të rrëfohen (edhe pse është e këshillueshme të rrëfohen) dhe mund të falen e purifikohen nëpërmjet Kungimit.

d. Kungimi na bashkon me engjëjt, shenjtërit dhe të vdekurit tanë të dashur

Duke qenë Jezu Krishti Zot dhe prezent me Hyjninë e tij në Kungimin dhe duke qenë të gjithë shenjtërit e engjëjt në Zotin, atëherë ne hyjmë në bashkësi edhe me ato gjatë Kungimit? Po.

Krejt e vërtetë! Një tjetër realitet fantastik, që më emocionon vetëm kur e mendoj, pa le për ta

medituar e për t'u zhytur më thellë në të, nuk dilet dot më. Është e vërtetë: pasi shenjtërit e engjëjt gjenden në Parajsë dhe Parajsa është vetë Zoti dhe Jezu Krishti është Zoti, **pra ne gjatë Kungimit nuk hyjmë në bashkim, në kontakt shpirtëror, në intimitet të zemrës vetëm me Jezu Krishtin në tërësinë e tij, por edhe me të gjithë shërbëtorët e tij që gjenden pranë tij: e para me Zojën Mari Hyjlindëse, me Shën Jozefin fatin e saj dhe me të gjithë engjëjt e shenjtërit.** Kjo është aq e vërtetë dhe e kishin kuptuar të gjithë shenjtërit edhe në këtë tokë, aq sa themeluesi i komunitetit tim Verbum Dei, Padre Jaime Bonet, një prift sipas zemrës së Zotit, kishte shkruar asokohe një poezi të titulluar “Maria e Jezusi dy rrahje të një zemre të vetme në Eukaristi” një poezi tepër e bukur, e thellë, por edhe domethënëse mbi faktin që Jezusi e Maria janë prezent të dy në Eukaristi dhe ai që ishte një prift i veçantë, i ndjente realisht të dy prezent dhe dialogonte me ta pas Kungimit për shumë kohë, me të dy.

Jo vetëm kaq. **Falë realitetit të ashtuquajtur Korpi Mistik i Krishtit, që jemi të gjithë ne, të gjallët në tokë, banorët e qiellit dhe banorët e Purgatorit, ne hyjmë në bashkim edhe me të vdekurit tanë të dashur që janë akoma në Purgator duke u purifikuar.** Falë Kungimit, kemi mundësinë të rrimë zemër më zemër pranë tyre, në kontakt të thellë shpirtëror, të lutemi e të ndërmjetësojmë për ata e ata për ne, sepse edhe ata jetojnë në Zotin, edhe pse jo akoma në Qiell por në Purgator.

Është diçka tepër e madhe kjo që ndodh gjatë Kungimit, të mirat shpirtërore (dhe jo vetëm) që merren gjatë Kungimit janë kaq të mëdha, sa nuk kemi fjalë të mjaftueshme për ta përshkruar madhësinë, bukurinë, dashurinë e këtij sakramenti.

e. Kungimi na rrit dashurinë ndaj Zotit, ndaj vetes dhe ndaj tjetrit.

Zoti është dashuri, na thotë Gjoni në Letrën e parë të tij, 4, 8 dhe duke qenë ky sakrament vetë Jezu Krishti që është Zot, **ky sakrament gjë tjetër nuk është përveçse dashuri.** Sakramenti i Eukaristisë është dashuri e vërtetë, e pastër. Dhe të gjithë ne, secili prej nesh, atë që duam në jetë është të gjejmë e të japim dashuri, të jetojmë me dashuri, për dashurinë. Nuk ka si të mos e rrisë dashurinë tonë ndaj Zotit, ndaj vetvetes dhe ndaj vëllezërve e motrave ky sakrament! Na ndihmon të falim ato që na kane ofenduar e lënduar edhe rëndë, na ndihmon të shërbejmë të tjerët sidomos më të varfrit, ato që kanë më shumë nevojë, na jep forcën për të dashur edhe ato njerëz që nuk do t'i donim kurrë e nuk i shikojmë dot as me sy, pra edhe me armiqtë tanë; na jep forcën për të dashur e për të falur veten, për të patur më shumë mëshirë për veten e për të tjerët, për të jetuar jetën e përditshme me dashuri dhe me paqe, na jep forcën për të mos jetuar vetëm për veten dhe qëllimet tona egoiste, por edhe për të tjerët. Këto duken gjëra të bukura e ndoshta disa të lehta, por nuk janë aspak të lehta për t'u jetuar sepse të gjithë kemi tendencën drejt egoizmit, drejt mbylljes, drejt indiferencës.

9. A E KANË FETË E TJERA SAKRAMENTIN E KUNGIMIT?

Fetë e tjera të krishtera janë feja ortodokse dhe fetë që kanë lindur nga Riforma (pra kishat protestante) e kishat anglikane.

Kishat ortodokse, edhe duke mos qenë në bashkim të plotë me Kishën Katolike, i kanë të vlefshme të gjitha sakramentet (pra edhe sakramentit e kungimit). Kjo sepse ato kanë të përbashkët me Kishën Katolike vazhdimësinë e apostujve dhe vlefshmërinë e sakramenteve. **Sakramentet celebren të vlefshme vetëm kur një Kishë, si ajo katolike dhe ortodokse, njohin dhe ruajnë vazhdimësinë e apostujve;** kjo ndodh sepse falë apostujve, të cilëve Jezusi u ka dhënë fuqinë në darkën e fundit për të celebruar sakramentit e Eukaristisë, e falë vazhdimësisë së këtyre apostujve në Ipeshkviat e Kishës që ne kemi sakramente të vlefshëm- për më shumë lexoni Sakramentit e Urdhrit. Kjo do të thotë që nqs ne si katolikë gjendemi në një situatë urgjence ku nuk kemi asnjë kishë katolike afër, Kisha katolike na lejon që të marrim sakramentet (pra të rrëfëhem, të marrim pjesë në Meshë e të kungohemi) në një kishë ortodokse. Më ka ndodhur mua disa herë psh. kur kam shkuar për pushime në jug të Shqipërisë, ku nuk kishte asnjë kishë katolike afër (as me makinë) dhe ishte ditë e dielë: kam shkuar në kishën ortodokse më të afërt për të ndjekur Meshën e së dielës.

Po ashtu, Kisha Katolike i lejon besimtarët ortodoksë, që gjenden në një urgjencë të ngjashme, të marrin pjesë në një Meshë të Kishës Katolike, të kungohen e të rrëfëhen në Kishën Katolike.

Por këtu duhet të jemi pak të kujdesshëm, sepse nqs Kisha Katolike i njeh të vlefshme sakramentet e Kishës Ortodokse dhe lejon gjërat që lexuam më sipër, jo të gjitha Kishat Ortodokse janë njësoj të hapura, psh. Kisha greko-ortodokse ka qëndrimin më të ngurtë dhe më të mbyllur në këtë aspekt, dhe jo vetëm që nuk njeh këtë mundësi shkëmbimi, por disa Kisha greke nqs shkon një katolik tek ato, jo vetëm që nuk i kungon, por nuk i njeh as pagëzimin.

Dua të specifikoj gjithashtu, sidomos që të mos lindin në kokën e asnjërit mendime të tipit “oh po atëherë qenka njësoj katolik e ortodoks, paskan të dyja kishat sakramentet”, që Kisha ortodokse nuk është në bashkim të plotë me Kishën Katolike pasi janë Kisha acefalike dhe kjo nqs e dimë se çfarë do të thotë dhe nqs i dimë ndryshimet që ekzistojnë, nuk janë aspak gjëra të vogla, përkundrazi. Për më shumë, do të trajtoj në tema të veçanta këto ndryshime thelbësore.

Përsa i përket Kishave të Riformës, pra kishat protestante, duke qenë se këto kisha nuk kanë sakramentit e urdhrit, pra sakramentit e priftërinjve sa për t’u kuptuar, nuk kanë vazhdimësinë apostulike, të apostujve, **pa të cilën shpjeguar shkurtimisht që nuk janë të vlefshme sakramentet, pra as sakramenti i kungimit.** Ato bëjnë diçka që është si Meshë e shenjtë, por jo meshë sikur ne, pasi mungon për arsyet e mësipërme, prezenca reale e Jezu Krishtit në sakramentit e kungimit dhe mungon aktualizimi real i Sakrificës së vetme dhe unike të Jezu Krishtit në kryq! Mungojnë këto gjëra, prandaj kuptohet që ata nuk kanë kungimin edhe pse kanë atë që e quajnë Darkë e Shenjtë, një përkujtim i fjalëve e i sakrificës së Jezusit, pra në përkujtim, jo në kuptimin dhe përmbajtjen e mirëfilltë siç e ka Kisha Katolike. Kuptohet që nuk mund të merret Kungimi në kishat protestante, duke mos ekzistuar ai fare në këto Kisha. **Të njëjtat fjalë vlejnë për Kishat Anglikane,** që kanë rryma të shumta dhe janë një formë e “butë” protestantizmi.

POEZI E ATË JAIME BONET,
THEMELUESI I
KOMUNITETIT "VERBUM
DEI"

këndon misionari Pablo Muñoz

Eukaristia e Maria

Jezusi im i dashur, Nëna ime e shtrenjtë

Ju të dy në Ostie dua të puth

Ju të dy në një ndjej që komunikoni

Esenca e të dyve në një ushqim të vetëm

Me dy "hërplotë" është Ostia e bashkuar

Dy flakë Dashurie në një zjarr të vetëm

Ëmbëlsia e të dyve në një ushqim të vetëm

Dashuri e dyfishtë, Dashuri jetësore!

Nëna dhe i Biri, Ostie e shuguruar

E të dyve, Mishi dhe Gjaku në një efuzion të vetëm

Së bashku me mua jemi tre jetë të bashkuara

Jeni Ostie e pandashme, Maria e Jezus.

Mish e Gjak i të dyve në një efuzion!